Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ней 1921 оной ...нни 21-һэ) гарана | № 105 (13594) | 1974 оной майн 7, вторник | Сэн 2 мүнгэн

Л. И. Брежнев Аргентинын экономикын министр Х. Хельбардтай хөөрэлдэбэ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Аргентинын Республикын Президентын түлөөлэгшэ, Аргентинын экономикын министр, Аргентинын правительственна делегацие толгойлогшо Х. Хельбардтай майн 5-да Кремль соо уулзажа хөөрэлдэбэ.

СССР-эй ба Аргентинын хоорондохи харилсаанда хабаатай асуудалнуудаар, тэрэ тоодо худалдаа наймаанай-экономическа һалбаринн асуудалаар хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ һанамжануудаа хэлсэһэн байна.

Х. Хельбард президент Х. Пероной бэшэг нүхэр Л. И. Брежневтэ дамжуулаад, Аргентинын Республикын үндэр дээдын хайра шагнал — «Майн Революциин орденой ехэ хэрээһэ» тэрэнэй үмэнэһөө барюулба. Арадуудай хоорондын һаналаа нэгэдэлгые бэхижүүлгэдэ гүрэнэй ажал ябуулагшадай элитэ ехэ туһа хүргэһэнэйнь түлөө энэ үндэр дээдын шагнал олгогдодог юм.

Аргентинын талаһаа — СССР-тэй гадаадын экономическа, гадаадын худалдаа наймаанай харилсаа холбоо тогтоохо талаар гүрэнэй секретарь Т. А. Сосио;

Совет талаһаа — гадаадын худалдаа наймаанай министрэй нэгэдэхи орлогшо И. Ф. Семичастнов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша А. М. Александров хөөрэлдөөндэ хабаадаһан байна.

(ТАСС).

КПСС-эй БУРЯАДАЙ ОБКОМДО, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ, ОБЛПРОФСОВЕДТЭ

Промышленностиин, барилгын, транспортын, худалдаа наймаанай ба ажалшадай хэрэглэмжэ хангалгын предприятинуудай социалис мүрысөөнэй 1974 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүд тухай

...публикын промышленностиин, ба..., транспортын, худалдаа наймаа... ажалшадай эрилтэ хангалгын ...приятинуудай 1974 оной нэгэдэхи кварталай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обком, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет ба облпрофсовет нигэжэ тогтообо:

Доро дурсагдаһан предприятинуудта дамжуулгын Улаан туг барюулаад, республикын Хүндэлэлэй самбарта оруулха гэбэл:

...ИНА БҮТЭЭЛГЫН БА ...ЛЛ БОЛБОСОРУУЛГЫН ...ЕДПРИЯТИНУУДҺАА

...укци худалдаха нэгэдэхи ...ай түсэб 105 процент дүүр... ...жалай бүтээсые нёдондо жэ... ...уеынхитэй сасуулхада 10,2 ...ээр дээшэлүүлжэ, олзо ... даабаряа 17 процентээр ... дүүргэһэн Улаан-Үдын ...-эй 50 жэлэй ойн нэрэм... ...рибор бүтээлгын заводто.

... ЭЛЕКТРИЧЕСКЭ ...ЕДПРИЯТИНУУДҺАА

...трын элшэ хүсэ ашаг үрэ... гаргашалха даабаряа ...процент дүүргээд тэрэнииe ...ые 17,2 процентээр дээ...жэ, сетьнүүд хоорондын ...е 1,1 процентээр доошо..., ашаглалгын гаргашые ...агожо шадаһан «Бурят...» гэжэ районно управле... ...агалай электрическэ сеть...

...ОГО-ШЭНЖЭЛЭЛГЫН ...ЕДПРИЯТИНУУДҺАА

...гэ даабаряа 105 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 104,4 процентдэ хүргэжэ, газар үрэмдэхэ даабаряа 2,3 процентээр үлүүлэн дүүргэһэн, 130-дахи геологическа партида.

ГОРНОРУДНА ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха даабаряа 101,6 процент дүүргэжэ, нүүрһэ малтаха түсэбөө 111,2 процентдэ хүргэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ даабаряа 106,7 процентдэ хүргэжэ, олзо оруулха түсэбөө нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 10 дахин дээшэлүүлһэн нэмэл аргаар нүүрһэ малтадаг Бага-Холбоолжоной уурхайда.

МОДО БЭЛЭДХЭДЭГ, МОДО БОЛБОСОРУУЛДАГ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Гүрэндэ продукци худалдаха даабаряа 111,8 процент дүүргэһэн, ажалай бүтээсые 114,5 процентдэ хүргэжэ, модо шэрэхэ даабаряа 110,4 процент дүүргэһэн «Забайкаллес» комбинадай Итанцын леспромхоздо.

ОЙ МОДОНОЙ АЖАХЫН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха даабаряа 100,2 процент дүүргэжэ, муудаһан модо отолхо, залуу модо харууһалха даабаряа 115 процентдэ хүргэжэ, модоной үрэһэ суглуулха түсэбөө 123 процентдэ хүргэһэн Ивалгын оньһожоруулагдамал ажахыда.

ТҮМЭР ЗАМАЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Вагонуудай эрьесые 102,8 процентдэ хүргэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ даабаряа 103,5 процентдэ хүргоод, вагонуудай мини байха сагые хорооһон түмэр замай Улаан-Үдын станцида.

ХЭЛХЕЭ-ХОЛБООНОЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Олзо оруулха түсэбтэ даабаряа 102,9 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 101,5 процент дээшэлүүлхэ, хэлхеэ-холбооной хүдэлмэриин шанарые һайжаруулһан Хурамхаанай аймагай хэлхеэ-холбооной узелда.

ЭДЕЭ ХООЛОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха даабаряа 116 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 111,9 процент дээшэлүүлээд, олзо оруулха даабаряа 112,3 процент бэелүүлһэн Захааминай пивын заводто.

ХҮНГЭН БА НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха нэгэдэхи кварталай даабари 103,7 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 100 процент дүүргэжэ, олзо оруулха даабаряа 2,6 дахин үлүүлһэн Улаан-Үдын ноохо сэбэрлэдэг фабрикада.

АЖАЛШАДАЙ ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАНГАДАГ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Хүн бүхэнииe хангаха даабаряа 110,7 процент, ажалай бүтээсые 119,7 процентээр дүүргэжэ, олзо оруулха түсэбөө 198,8 процентдэ хүргэһэн гуталай үйлэдбэриин «Труд» нэгэдэлдэ.

БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха даабари 101 процент бэелүүлжэ, түмэр бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргаха даабаряа 103,3 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 100,2 процентдэ хүргэжэ, нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 4,1 процент ехэ продукци бүтээн гаргаһан түмэр бетон хэрэгсэлнүүдэй Таловкын заводто.

БАРИЛГЫН ОРГАНИЗАЦИНУУДҺАА

Барилга-хабсаралгын хүдэлмэри 117,8 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 104,8 процентдэ хүргэжэ, хоёр объект болзорһоо урид ашаглалгада үгэһэн «Бурятцелинстрой» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл 590-дэхи колоннодо.

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Эд бараанай оптово эрьесын түсэб 116,5 процент дүүргэжэ, олзо оруулха даабаряа 101,6 процент бэелүүлһэн, Буркоопсоюзай универсальна аймаг хоорондын худалдаа наймаанай баазада.

КОММУНАЛЬНО-ГЭР БАЙРЫН АЖАХЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Дотор хубсаһа угааха ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ даабари 100,4 процент дүүргэжэ, олзо оруулха түсэб 107 процент бэелүүлһэн Улаан-Үдын горгүйсэдкомой коммунальна ажахын управлениин оньһожоруулагдамал прачечнада.

ПРОЕКТНЭ ОРГАНИЗАЦИНУУДҺАА

Проектнэ изыскательска хүдэлмэри 100,1 процент дүүргэжэ, проектнүүдые захигшадтаа саг болзоо соонь үгэһэн «Гипронефтьстрой» институдай филиалда.

«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» НЭГЭДЭЛЭЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДҺАА

Продукци худалдаха даабарияа 109,5 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые 115 процент дээшэлүүлжэ, нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 134,5 процент ехэ продукци гаргаһан Улаан-Үдын районой «Сельхозтехника» нэгэдэлдэ.

II. Социалис мүрысөөнэй гуримуудые дүүргэжэ шадаагүй автомобильна транспортын предприятинуудта нэгэдэхи һуури олгохогүй.

Хөөрэлдөөнүүд боложо эхилээ

БАГДАД. (ТАСС). Загаһа агналгын талаар харилсаа холбоон тухай ирак-совет хөөрэлдөөнүүд эндэ боложо эхилээ.

Загаһанай ажахы ба загаһанайнгаа промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэнь Ирагта туһа хүргэхэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Совет делегацие СССР-эй загаһанай ажахын министр А. А. Ишков толгойлно.

...РАД ТҮМЭНЭЙ ЭРХИМ ТҮЛӨӨЛЭГШЭД

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд бүридхэлдэ абтана

...ОН ДОТОР

...-эй Верховно Сове... ...зай Соведэй ба На...ностьнуудай Соведэй ...та кандидадуудые ...да бүридхэлдэ абажа ... һунгуулиин окруж... ...иссинууд һунгалтын ...ринигөө шэнэ шата ...роной гүрэнэй заса...дын зургаанай депу...түрүүшын кандида... ...осквада, Ленинградта, ...ада ба бусад хото ...та баярай, полити...э дэбжэлтын оршон ...а бүридхэлдэ абта...на.

...-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр ...Брежнев энэ һунгуу...ругһоо СССР-эй Вер... Соведэй депутадта ...даар зүбшөөлөө үгөө ...һунгуулиин окружной ...нуудай нэмэл бэшэ...элдэ тунхаглагдаһы... ...СР-эй Верховно Сове...зай Соведэй һунгал...гэхэ Москва хотын ...ска һунгуулиин ок...одог ниислэл хотын ...ска ба Сокольниче...йонуудай ажалшад ...баяртайгаар угтаба. ...5-да эдэ районуудай ...ятинуудта, эмхи зур...а олоной хабаадал...тингнүүд, суглаа...ожо, хүдэлмэришэд, ...о-техническэ хүдэл...эд ба алба хаагшад ...И. Брежневтэ гүн...дьхэлэй баяр баяс...ргэжэ байһанаа мэ... Коммунис партиин, ленинскэ Централь...тедэй, нүхэр Л. И. ...түрүүтэй ЦК-гай ...юрогой дотоодын ба ...политикые нэгэн ...гаар дэмжэжэ, ха...һайшаажа байһан ...үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Бауманска һунгуулиин округой һунгуулиин окружной комиссиин заседани баярай оршон байдалда болобо. Комиссиин түрүүлэгшэ, техническэ эрдэмэй доктор А. Т. Туманов тэрэниие нээгээ.

Москвадахи Бауманай нэрэмжэтэ Дээдэ техническэ училищиин партийна комитедэй секретарь. Бауманска һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнэй түрүүлэгшэ Л. М. Терещенкэдэ үгэ үгтэнэ.

— Манай һунгуулиин округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэһэн нүхэр Л. И. Брежневтэ һунгалтын урда тээхи зүблөөндэ хабаадагшадай үмэнэһөө, Бауманай нэрэмжэтэ МВТУ-гай партийна организациин, 30 мянга гаран хүнһөө бүридэһэн профессорнууд, багшанар, студентнэр, аспирантнууд ба хүдэлмэрилэгшэдэй коллективэй үмэнэһөө ехэ баяр баясхалан хүргэнэб. Тиин манай һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Л. И. Брежневые бүридхэлдэ абахые, һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөндэ хабаадагшадай үмэнэһөө дурадханаб.

Москва хотын Бауманска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Л. И. Брежневые бүридхэлдэ абаха тухай дурадхалые суглаанда хабаадагшад дэмжэһэн байна.

Бауманска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, **Леонид Ильич Брежневые** бүридхэлдэ абаха гэһэн тогтоол нэгэн һаналтайгаар абтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин окружной комиссиин заседани Москва хотын Ленинградска һунгуулиин округто болобо.

Окружной комиссиин түрүүлэгшэ, Войковой нэрэмжэтэ шэрэм шудхалгын заводой директор В. С. Камнев тэрэниие нээгээ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный Москва хотын Ленинградска һунгуулиин округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэһэн тухайнь СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин окружной комиссинуудта КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүдэй эльгээһэн нэмэл бэшэгэй тунхаглагдахадань, ниислэл хотын Ленинградска районой ажалшад ехэ баяртайгаар угтаа гээд тэрэ хэлэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Н. В. Подгорные бүридхэлдэ абажа, энэ дурадхал дэмжэхыень Москва хотын Ленинградска һунгуулиин округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнэй үмэнэһөө оратор гуйһан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Н. В. Подгорные бүридхэлдэ абахые суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд коллективүүдэйнгээ үмэнэһөө дурадхаба.

Москва хотын **Ленинградска** һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Николай Викторович Подгорные** бүридхэлдэ абахые һунгуулиин окружной комисси нэгэн һаналтайгаар тогтообо.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ РСФСР-эй Московско Городской һунгуулиин округой һунгуулиин окружной комиссиин заседани Моссоведэй байшан соо болобо.

Окружной комиссиин түрүүлэгшэ, СССР-эй Наукануудай академиин П. Н. Лебедевэй нэрэмжэтэ физическэ институдай директор, академик Н. Г. Басов тэрэниие нээгээ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Московско Городской һунгуулиин округһоо һунгагдахаар зүбшөөлөө үгэһэн тухайнь СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин окружной комиссинуудта эльгээһэн нэмэл бэшэг уншахадаа, бүхы һунгагшад сэдьхэлээ ханангяар, урма баяртайгаар угтаһан байна гээд тэрэ мэдээсээ.

Московско Городской һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Алексей Николаевич Косыгиние** бүридхэлдэ абахые суглаанда хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар тогтообо.

(ТАСС).

ХЭРЭН

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ Түнхэнэй һунгуулиин 523-дахи округой һунгагшадай түлөөлэгшэдэй зүблөөн үсэгэлдэр эндэ болобо. Һунгалтын урда тээхи зүблөөе Түнхэнэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо З. Б. Шагдуров нээгээ. Удаань КПСС-эй Түнхэнэй райкомой секретарь, һунгуулиин окружной комиссиин секретарь В. К. Пахахиновта үгэ үгтэнэ.

— Аймагаймнай Саянай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, Ажалай Улаан Тугай орденто «Сибиряк» колхозой гэшүүд болон мэргэжэлтэд һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрэ Түнхэнэй һунгуулиин 523-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. Б. Пивоваровые дэбжүүлһэн байгаа. Нүхэр Пивоваровай кандидатурые Түнхэнэй ба Ахын аймагуудай ажалшад нэгэн һаналтайгаар дэмжэһэн юм. Нүхэр Пивоваров СССР-эй наймадахи зарлалай Верховно Соведэй депутат байха үедөө һунгагшадай захилнуудые һайнаар бэелүүлжэ, республикын ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Тэрээндэ саашадаашье һунгагшадай этигэмээр. Тиимэһээ июниин 16-да болохоёо байһан һунгалтын үдэр Н. Б. Пивоваровай түлөө дуугаа үгэхыетнай уряалнаб, — гэжэ нүхэр Пахахинов һунгагшадта хандаба.

Нүхэр Пивоваровай ажалай намтар, нийтын ажал ябуулга тухай зүблөөндэ хабаадагшадта В. К. Пахахинов хөөрэжэ үгөө.

Һунгалтын урда тээхи зүблөөн дээрэ Түнхэнэй совхозой комсомолой комитедэй секретарь Н. Тарашинова, «Скотоимпорт» конторын жолоошон Ф. Бутаков, Саянай совхозой хүдэлмэришэн А. Попов, «Маяк» колхозой гэшүүн Б. Шобосоев, Толтойн сомсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Шенхоров гэгшэд үгэ хэлэжэ, июниин 16-да СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Пивоваровай түлөө дуугаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ Түнхэнэй һунгуулиин 523-дахи округой һунгагшадта хандалга энэ суглаан дээрэ баталагдан абтаа. Тиихэдэ этигэмжэтэ нюурнууд мүн лэ баталагдаһан байна.

...АН-ҮДЭ

...эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ Улаан-Үдын ... 378-дахи һунгуу... ...ругой харьяата про... ...предприяти, ба... ...н транспортын га..., колхоз, совхоз ...мхи зургаануудай ...нуудэй түлөөлэгшэ... ...галтын урда тээхи ... суглаан үсэгэлдэр ...ын Министрнүү... ...оведэй конференц-зал ...ко үнгэрбэ.

...блөөе тус окружной ...түрүүлэгшэ М. М. ... оролто үгэ хэлэн ...байна. Энэ зүблөөн ...шанартай үе саг... ...байна гэжэ тэм...

...н дээрэ түрүүлэн ... Загарайн аймагай ...лесп ромхозой ...хиналтын таһа...льник Е. Н. Гаран... ...ниин 16-да болохо ... Верховно Соведэй ... бүгэдэ арадай һайндэр мэтээр тэмдэглэхэеэ бэлдэжэ байһан тухай мэдээсээ. Тиихэ зуура СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлхэ ехэ эрхэ манай коллективтэ үгтэһэндэнь урмашан баясаһан байна. Тиигэжэ һунгалтын бэлэдхэлдэ зорюулһан предприятиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад Союзай Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ Улаан-Үдын хүдөөгэй 378-дахи һунгуулиин округһоо һунгагдаха депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, партиин Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Андрей Урупхеевич Модогоевые** дэбжүүлһэн байнабди гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Үгэ хэлэгшэ дэбжүүлһэн кандидадайнгаа намтарые богонёор зүблөөндэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө. Нүхэр Модогоев 1932 онһоо нютагайнгаа эхин һургуулида багшалжа, ажалайнгаа намтар захалаа. 1936 ондо ленинскэ комсомолой гэшүүн боложо абтаһанһаа хойшо нийтэ-политическэ ажал ябуулгада эдэбхитэй хабаадажа эхилһэн. 1939 ондо ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретаряар, үнишье болонгүй ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдаа һэн. 1940 ондо КПСС-эй гэшүүнээр абтаһан байна.

Комсомолой хүтэлбэрилхы тушаалда ажаллажа байха үедэнь А. У. Модогоевой эмхидхэхы шадабаринь, политическэ талаараа хатуужанги байһаниинь эли тодоор харагдаа. Тиигэжэ 1943 ондо нүхэр Модогоев партийна харюусалгатай хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэһэн байна. 1962 онһоо хойшо А. У. Модогоев КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретаряар ажаллажа байһаар.

Партийна гү, али гүрэнэй ямаршье ехэ тушаал нүхэр

Модогоевто даалгахадань, тэрэ хододоо бүхы хүсэ шадалаа, оюун бодолоо зорюулан ажалладаг байна бшуу.

Манай республикын ажалшад нүхэр Модогоевые партидаа, арадта үнэн сэхэ хүтэлбэрилэгшэ, эрилтэ ехэтэй, энэрхы сэдьхэлтэй ажал ябуулагша байһыень һайн мэдэнэ гээшэ.

А. У. Модогоев КПСС-эй һүүлшын гурбан съездын делегат байһан. XXIII съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидадаар, XXIV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай гэшүүнээр һунгагдаһан байна. СССР-эй Верховно Соведэй VI, VII зарлалай депутат байһан, мүнөө VIII зарлалай депутадай ехэ уялга дүүргэжэ байна. Тэрэ СССР-эй олон орден болон медальнуудаар шагнагданхай.

— СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын бэлэдхэл ажалай болон политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда ябажа байна. Манай леспромхозой коллектив энэ жэлэй гурбан һарын түсэб амжалтатайгаар дүүргээ. Энэ һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулһан мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. Хахад жэлэй түсэбые бүхы талаарнь июниин 16-да дүүргэхэ гэһэн уялга манай коллектив абанхай, — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Удаань Баргажанай аймагай Улаанай колхозой главна зоотехник А. Т. Цыремпилова, Кабанскын аймагай Тимлюйн асбесто-цементын зүйлнүүдэй заводой транспортна цехэй начальнигай орлогшо А. М. Ганичкина, Хориин аймагай Анаагай совхозой главна агроном В. И. Осипов, Хурамхаанай дунда һургуулиин директор Е. Т. Цыденов, Хойто-Байгалай аймагай «Рассвет» колхозой механизатор Н. П. Семушев, Яруунын аймагай Нарһатын совхозой парткомой секретарь П. Г. Виноградов, Баунтын аймагай «Сельхозтехникын» отделениин инженер В. И. Дубровин, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй больницын фельдшер А. А. Емельянова, Хэжэнгын совхозой парткомой секретарь Г. З. Бальжиров гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта дэбжүүлэгдэһэн кандидадые үнэн зүрхэнһөө дэмжэһэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ Улаан-Үдын хүдөөгэй 378-дахи һунгуулиин округһоо һунгагдаха депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, партиин Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. У. Модогоевые дэбжүүлхэ, энэ округһоо һунгагдаха зүбшөөлөө үгэхыень нүхэр Модогоевые гуйха гэһэн тогтоол зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн дуугаар батаалан абаа.

Зүблөөн дээрэ округой һунгагшадта хандаһан хандалга, этигэмжэтэ нюурнууд баталагдаа.

Манай корр.

Зурагууд дээрэ: Хурамхаанай дунда һургуулиин директор Е. Т. Цыденов үгэ хэлэжэ байна; суглаанай зал соо.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУДААР ШАГНАГДАБА

Эб найрамдалай Совет фондын правлени Хэблэлэй үдэрөөр дашарамдуулан, түбэй республиканска, хизаарнуудай ба областьнуудай газетэнүүдэй олохон редакцинуудта Фондын хүндэлэлэй грамотануудые барюулха гэһэн шиидхэбэри гаргаа. Энэнь — бүгэдэ нийтын эб найрамдал, арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлгын аша туһада зорюулжа, һайн дуранай хубитануудаа тус Фонддо оруулһан совет хүнүүдэй интернационализм ба патриотизмые олондо тайлбарилһанай түлөө шагнал болоно.

Бүхы республиканuудай, хизаарнуудай ба областьнуудай олон миллион ажалшад Эб найрамдалай Совет фондо хабаадана. Хүндэлэлэй грамотануудые абаха газетэнүүдэй редакцинууд — «Правда», «Известия», «Московская правда», «Советская культура», «Сельская жизнь», «Советская Белоруссия», «Правда Востока» (Узбегэй ССР), «Казахстанская правда», «Советская Чувашия», «Тихоокеанская звезда» (Хабаровска хизаар), «Красноярский рабочий», «Белгородская правда», «Молот» (Ростов-на-Дону), «Восточно-Сибирская правда» (Эрхүү), «Правда Севера» (Архангельск), «Калининская правда», «Зоря Полтавшины», «Коммунист» (Саратов), «Челябинский рабочий», «Советская Сибирь» (Новосибирск), Забайкальский рабочий» (Шэтэ) болон бусад тэдэнэй дунда бии.

М. И. Ульяновагай нэрэмжэтэ конкурсдо илагшад

1973 ондо городуудай, районуудай, нэгэдэмэл ба олон-тиражна газетэнүүдэй редакцинуудта нийтын хүдэлмэри эрхим һайнаар эмхидхэхын түлөө М. И. Ульяновагай нэрэмжэтэ бүхэсоюзна конкурсын дүнгүүдые СССР-эй Журналистнуудай холбооной правлениин секретариат согсолон гаргаба.

Олон газетэнүүдэй редакцинуудта **нэгэдэхи, хоёрдохи шатануудай дипломууд, нэгэдэхи ба хоёрдохи мүнгэн шангууд барюулагдахань.**

Тэрэшэлэн СССР-эй Журналистнуудай холбооной **Хүндэлэлэй грамотануудаар, гурбадахи мүнгэн шангуудаар** хэдэн газетэнүүдэй коллективүүд шагнагдаһан байна. Тэрэ тоодо **« Улаан Сэлэнгэ»** гэжэ Сэлэнгын аймагай газетэ (Буряадай АССР) шагнагдаба.

Эдээнһээ гадна, редакцинуудай арбан хоёр коллектив **«Журналист» журналай Хүндэлэлэй дипломоор,** олон-тиражна газетэнүүдэй гурбан коллектив — **«Рабоче-крестьянский корреспондент» журналай Хүндэлэлэй грамотаар** шагнагдаа.

(ТАСС).

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛЭЙ ХУУДАҺАН

АМЖАЛТЫН ЭШЭ ҮНДЭҺЭН— ШЭНЭ ОНОЛ АРГА

Василий Петрович Парамоновой даадаг бригада табан жэлэй туршада 145 мя-
ган кубометр модо бэлэдхэн таллуулха даабаряа гурбан жэл 55 хоног соо дүүрг-
һэн байна. Бригада социалис уялгынгаа ёһоор табан жэл соо 200 мянган кубоме
модо бэлэдхэхэ, таллуулха гэжэ хараалаанхай. Үнгэрһэн гурбан жэл гурбан һары
хугасаада 148 мянга гаран кубометр модо бэлэдхээд, социалис уялгаа 1975 оно
июнь соо дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

Республикымнай түрүү энэ бригадын туйлаһан амжалта тухай доро толилогд
һон материал соо хэлэгдэнэ.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ҺАЙН ҺАЙХАН ЖЭШЭЭ

НАЙМАДАХИ табан жэлэй үрэ дүнгүүдээр Василий Петрович Парамоновой бригада республика соогоо эгээл ехэ бүтээсэ туйлаһан байгаа. Энэ табан жэлэй богоһо алхан ороходоо, урдаа бүри ехэ зорилго табяа. Табан жэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэл зургаан һара соо дүүргэхэ уялга абаад, табан жэлэй даабарине болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ социалис мүрысөөндэ оролсохыень модошодые уряалаа һэн.

Парамоновой бригада даабаряа һара, квартал, жэл бүхэндэ үлүүлэн дүүргэжэ эхилээ. Абаһан уялгаа бүри дүрбэн жэлэй хугасаада дүүргэхэ арга боломжотой байһанаа элирүүлээд, шэнэ социалис уялга абаа. Тиихэдээ табан жэлэй туршада 200 мянган кубометр модо бэлэдхэн таллуулха гэжэ шиидэһэн байна.

Теэд бодото ажабайдал, тэдэнэй эршэтэ, үсэд нэтэрүү ажал хэрэгынь хараалһан болзортонь өөрынгөө хубилалта оруулба ха юм. **Табан жэлэй даабари дүрбэн жэл бэшэ, харин гурбан жэл 55 хоног соо дүүргэгдөө.** Тиигэжэ социалис уялгаа хараалһан болзорһоонь хахад жэлээр уридшалан дүүргэхэ арга боломжо бии болобо.

Энэ бригада табан жэлэй түсэбһөө гадуур лаб лэ 55 мянга гаран кубометр модо арадай ажахыда үгэхэ байна ха юм. Модон арадай ажахын алишье һалбарида шухала хэрэгтэй зүйл шүү. Тэрэ болбосоруулагдажа, элдэб продукци бүтээгдэдэг гэжэ һайн мэдээжэ.

БРИГАДЫН түсэбһөө гадуур бэлэдхэһэн модоор хэды зэргэ, ямар зүйлэй продукци бүтээгдэхэб гэжэ һонирхоод үзэе. Оройдоол нэгэ кубометр модонһоо 200 килограмм целлюлозо гү, али 250 килограмм картон, 350 килограмм модоной пластика гү, али 22 хайрсаг зурууд, үгышье һаа, 0,7 тонно модозомгооһоной плитэ үйлэдбэрилжэ болохо. Мүн модо химическэ аргаар болбосоруулжа, элдэб зүйлэй продукци үйлэдбэрилэгдэнэ. Жэшээнь, нэгэл кубометр модонһоо 160 килограмм химическэ утаһан гү, али 1.500 метр хэмэл бүд, али 80 литр этиловэ спирт абажа болохо юм. Теэд нүхэр Парамоновой бригада түсэбһөө гадуур аяар 55 мянга гаран кубометр модо табан жэлэй хугасаада бэлэдхэн таллуулхань ха юм. Тэрэнииень эндэ дурдагдаһан элдэб зүйл, продукци болгон тоолоходо, хүшэр бэшэ ааб даа.

Һайн һайхан үүсхэл дали жэгүүр ургаһан мэтэ холо ойгуур дэмжэгдэн тарадаг. Нүхэр Парамоновой бригадын жэшээгээр олон модо бэлэдхэгшэд ажалай эмхидхэл һайжаруулна, дүй дүршэлыень халан абана. **Энэ бригада ямар аргаар амжалта туйланаб гэхэдэ, ажалаа 1,5 халаанда эмхидхэнэ. Иимэ гурим Хурамхаанай леспромхозой В. С. Щукинай, В. П. Парамоновой даадаг бригадануудта түрүүлэн хэрэглэгдэжэ эхилһыень дурдалтай.** Энэ гуримай арсашагүй бүлюу һайн талань юуб гэхэдэ, модо таллуулдаг трактор 11 час 30 минута соо һаадгүй хүдэлгэгдэнэ.

Василий Парамоновой бригада 8 хүнһөө бүридэнхэй. Энээнһээ урда «Забайкаллес» комбинадай 200 шахуу бага комплексно бригада бүхэндэ 5 хүн тоологдогшо бэлэй. Энэ бригадада нэгэ тракторист, нэгэ модо отолон унагаагша, нэгэ чокеровщигые нэмэжэ табяад, ажалаа 1,5 халаанда эмхидхэһэн түрүү бригаданууд һара бүхэндэ 4000 кубометр модо бэлэдхэн таллуулдаг болоо.

Түрүүшын халаанда (үглөөнэй 8 часта) бригадын 5 хүн ажалдаа гарана. Тэдэнэй үдын хоол барихаа ороходонь, нүгөөдэ 3 хүниинь ажалдаа ерэдэг. Тиигэжэ модо таллуулгын трактор бишыхашье минии байлгагданагүй.

Хурамхаанай леспромхозой бага комплексно бригадануудай хэдэн жэлэй тогтууритай һайн, бүтээсэ ехэтэй ажал комбинадай бусад леспромхозуудай, мүн ондоо область, хизаарнуудай модошодые һонирхуулһан байна. **Үнгэрэгшэ жэлэй намар эндэ түрүү дүй дүршэлэй һургуули эмхидхэгдээ. Республикымнай леспромхозуудһаа гадна, Ураалай, Алтайн, Эрхүүгэй модошодой түлөөлэгшэд эндэ ерэжэ, бага комплексно бригадын ажал 1,5 халаанда эмхидхэхэ, гидроклин хэрэглэжэ, отологдоһон модые нарин зурууд болгон унагааха, модо бэлэдхэлэй технологи нарикаар сахиха гуримтай танилсаһан байна.**

Мүнөө «Забайкаллес» комбинадай 70 гаран комплексно бригада ажалаа 1,5 халаанда эмхидхэнхэй. Хэрбээ урдань 5 хүнһөө бүридэһэн бага комплексно бригаданууд эгээл ехэ бүтээсэ туйлахадаа, һара соо 1500—2000 кубометр модо бэлэдхэн таллуулдаг байгаа һаа, мүнөө бүтээсэеэ дунда зэргээр 3000 кубометртэ хүргэнэ. Харин түрүү бригаданууд һарадаа 4000 кубометр, энээнһээ үлүүшье модо бэлэдхэнэ.

Нүхэр Парамоновой даадаг бригада социалис мүрысөө үүсхэн дэлгэрүүлхэһээ, табан жэлэй даабарине холо уридшалан дүүргэжэ, ехэ модо арадай ажахыда үгэхэһөө гадна, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ найдамтай һайн жэшээ харуулжа үгөө. Республикымнай олон модошод түрүү бригадын дүй дүршэлые халан абалсажа, ажалайнгаа эмхидхэл һайжаруулжа байна. **Тиигэжэ түрүү дүршэл дэлгэрүүлхэ, өөһэдынгөө байдалда тааруулан хэрэглэхэ, дабтаха арга олдоо.**

АМЖАЛТА бригадын бүхы гэшүүдэй оролдолгоор, үнэн сэхэ ажалаар туйлагдаа. Тракторист, модо отолон унагаагша, чокеровщик, гэшүүһэ намаа сэбэрлэгшэ бүхэн хамтын һайн үрэ дүн туйлаха хэрэгтэ туһа нэмэрээ оруулалсаа. Амжалтын эшэ үндэһэн, ямар һанал бодолтойгоор ажалладаг тухайгаа хөөрэхыень бригадын гэшүүдтэ хандаабди. Мүн бригадын ажал хэрэг, һайн һайхан жэшээ тайлбарилхыень леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдые гуйһан байнабди.

Тэдэнэр ийгэжэ харюусаба.

* * *

Бригадир Василий Петрович Парамонов. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Василий Петрович ПАРАМОНОВ, бригадир:

Анатолий Величко, Василий Зиновьев, Рафаэль Яппаров бригадын эмхидхэгдэһэн, тэрэнии минии даажа абаһан сагһаа хойшо ажаллана. Эдэ нүхэд бригадымнай гол хүсэн, минии урдаа хараха хүнүүдни гэхэдэ болоно. Тракторист-модо таллуулагша, модо отолон унагаагша, чокеровщик мэргэжэлтэй эдэ нүхэд бригададамнай ондоо хүнүүдэй нэмэн ороходо, баян дүй дүршэлөө тэдээндэ дамжуулан үгэдэг, ажалай һайн жэшээ харуулдаг юм.

Тракторист, модо отолон унагаагша хоёр бага комплексно бригадын гол ажал дүүргэдэг зон юм. Тэдэнэй мэргэжэлөө һайнаар шудалаад, трактор ба бензо-хюрөө зүбөөр хэрэглэн, тон зүбөөр, ехээр модо отолон унагаагаад, саг соонь таллуулаад байхада, бригада даабаряа дүүргэхэл байха. Дүй дүршэл, шадабари гэнтэ бии болодоггүй, харин хүсэл оролдолгын ашаар олдодог гээшэ.

Эбтэй эетэй ажал бидэнэй амжалтада ехээр нүлөөлөө гэхэ байнаб. Бригадын гэшүүд өөһэд өөһэдынгөө ажал хараад лэ, нүхэрэйнгөө хэжэ байһан юумээр һонирхонгүй байдаггүй. Хэрбээ тракторист чокеровщик хоёрой нимагтал өөһэдынгөө ажалаар дашуураад гү, али модо отолон унагаагшадай олон модо отолхые оролдоо хада, хамтын һайн үрэ дүн туйлагдахагүй. Набшаа намаа сэбэрлэхэ, тэрэнии тракторай ябаха газарта зөөжэ, бутаруулаагүй һаа, ой соохи хүдэлмэри эмхидхэхэ технологи хазагайруулагдаха ха юм.

Бригадымнай бүхы гэшүүд нүхэдэйнгөө дүүргэхэ ажалые һайнаар шудаланхай. Өөрынгөө гол мэргэжэлһээ гадна, үшөө нэгэ-хоёр ондоо янзын ажал дүүргэжэ шадаха байна. Хүн бүхэнэйнгөө хоёр-гурбан мэргэжэлтэй байхада, хэн нэгэ нүхэрэйнгөө үгы байбал, хэхэ ажалыень жэншэдгүй дүүргэнэбшүүбди.

Василий Григорьевич ЗИНОВЬЕВ, чокеровщик:

Табан жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид дүүргэһэндээ, бидэнэр бултадаа баясана, омогорхонобди. Энэшье ойлгосотой юм бэзэ. Хамтын хүсөөр туйлагдаһан энэ амжалтада хүн бүхэнэй, тэрэ тоодо мининшье хубита бии ха юм.

Гэбэшье Василий Петровичой хубита, дүүргэһэн ажалынь хэнһээмнайшье үлүү ехэ ааб даа. Тэрэ ажал гэхэдэ, гэдэргээ харадаггүй, абьяастай шударгыгаар ажалладаг. Бензо-хюрөө барихад лэ, модо отолон унагаадаг. Үгышье һаа, трактор жолоодоод, модо таллуулдаг. Алишье ажал хэхэдээ, даабаряа бултанһаамнай үлүү дүүргэһэн байдаг. Тиихэ мүртөө бусад нүхэдэйнгөө ажал хинан шалгажа, зүбөөр эмхидхэжэ шададаг гээшэ. Мэргэжэлээ һайнаар шудалха, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха эрилтэ бидэнэй урда табина.

Бригадир өөрөө һайн жэшээ харуулдаг, хамтын хэрэгэй түлөө һанаагаа зободог. Али нэгэнэймнай ажалаа хэжэ үрдихөө болибол, өөрөө туһалжа ородог, үгышье һаа, ондоо хүниие эльгээдэг. Өөрөө һайн жэшээ харуулан, иимээр ажаллахыемнай бидэнэрые уряална ха юм.

Даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ, ехэ модо бэлэдхэн таллуулха бүреэ бидэнэр ехэ түлөөһэ абанабди. Кварталай даабари үлүүлээ һаа, үнэтэ бэлэг, мүнгэн шанда хүртэнэбди. Жэлэй туршада һайнаар ажаллаад, ехэ бүтээсэ туйлаад байбал, бүхы бригадаараа орон соогуураа аяншалха, курорт, санаторидо ошожо амарха аргатайбди. Иимэ арга боломжотой аад, муугаар ажаллажа болохо аал? Үгы даа!

Степан Степанович СОЛКИН, леспромхозой главна инженер:

Амжалтын эшэ үндэһэн юуб гэжэ гү? Нэн түрүүн, ажалай эмхидхэл, даажа абаһан ажалай түлөө ехэ харюусалга гэжэ хэлэхээр. Леспромхозоймнай бага комплексно бригада бүхэндэ хахад һарын даабари үгтэдэг, модо бэлэдхэн таллуулха участок үгтэдэг. Бүхы бригаданууд аб адли эрхэ байдалда ажаллана. Теэд зариманайнь бүтээсэ ехэ, зариманайнь нэгэ бага доогуур. Гэбэшье даабаряа дүүргэдэггүй бригада леспромхоздомнай үгы.

Василий Петрович Парамоновой бригадын ажалай эмхидхэл хэнһээшье үлүү һайн. Эндэ бригадирай үүргэ ехэ. Тэрэ бригадынгаа гэшүүн бүхэнэй ажал һайнаар эмхидхэхэтэеэ хамта, тэдэнии зүбөөр хүмүүжүүлнэ. Мүн ажалай журам, ой соохи технологи наринаар сахиха гэжэ анхарна.

Нүхэр Парамонов ажалдаа, бригадирай уялгада харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Али нэгэ модошоной ажалай журам эбдээ һаань, бүхы бригадаараа тэрээндэ шанга эрилтэ табидаг. Нүхэдэйнгөө дунда харюусалгаяа мэдэрһэн хүдэлмэришэд журам наринаар сахина, ажалдаа үнэн сэхээр хандана.

Ажалай 1,5 халаанай гурим энэ бригадада нарин нягтаар сахигдадаг юм. Энээнэй ашаар бригадын гэшүүн бүхэнэй халаанай бүтээсэ республика дотороо эгээл ехэ, 20 кубометртэ хүргэгдөө.

Василий Иванович МИХАЙЛОВ, модо бэлэдхэлэй пунктын начальник:

Нүхэр Парамоновой бригада хэдэн жэлэй туршада ото бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Һара бүхэндэ дунда зэргээр 4.000 кубометр модо бэлэдхэн таллуулна. Леспромхозоймнай бусад бага комплексно бригадануудай бүтээсэ мүн лэ бага бэшэ, 3.000—4.000 кубометр, зарим һаранuудта энээнһээшье үлүү ехэ байдаг. Жэшээлхэдэ, модо бэлэдхэлэй габшагай һара гэжэ соносхогдоһон март һарада Анатолий Борисович Даниловай бригада бусадые ахижа, 4.420 кубометр модо бэлэдхэһэн, таллуулһан байна.

Олон бригаданууд нүхэд Парамоновой, Щукинай даадаг бригадануудай жэшээгээр ажалаа 1,5 халаанда эмхидхэжэ, ехэ бүтээсэ түйлажа эхилээ.

Леспромхозоймнай хүтэлбэрилэгшэд һаадгүйгөөр ажаллаха эрхэ байдал бригадануудта байгуулна гэхээр. Үбэлэй хүйтэн сагта тракторнуудые хонуулха дулаан гаражнууд ой соо баригданхай. Тиимэһээ бригаданууд тракторнуудаа үслөөгүүр халаажа сагаа баранагүй, ажалаа саг соонь эхилхэ аргатай. Мүн модошод халуун эдеэгээр хангагдана.

Тиимэһээ модошод ажалай үнэтэ сагые дэмы гээнэгүй. Нүхэр Парамоновой бригада ямар аргаар бусадһаа түрүүлжэ, табан жэлэй даабари дүүргээб гэхэдэ, трактораа, «Дружба», «Урал» гэжэ бензо-хюрөөгөө зүбөөр харууһална, саг соонь заһабарилна. Запасной частьнуудай дуталдадаг шалтагаанһаа һаатахашье ушар гарадаг. Теэд бүхы юумэндэ — трактор, бензо-хюрөө, тросс, чокер мэтэдэ гамтайгаар хандажа, иимэ ушар зайсуулжа, үсөөн болгожо шадана.

* * *

Табан жэлэй түсэбые гурбан үлүүтэй жэл соо дүүргэһэн В. П. Парамоновой бригада ажалай ехэ амжалта туйлаа. Амжалта зүгдөө ерээгүй, тэрэниие туйлахын тула анхарал оролдолго гаргагдаһан, бүхы бригадын хүсэ шадал элсүүлэгдэһэн байна.

Амжалта олон юумэнһээ дулдыдана, олон юумэндэ үндэһэлнэ. Бригадын ажал зүбөөр, ехэ бүтээсэ туйлахаар эмхидхэгдэнхэй. Ажалаа 1,5 халаанда эмхидхэжэ, модо таллуулгын тракторые бүхы халаанай туршада багашье зогсоонгүйгөөр хүдэлгэнэ. Бригадын гэшүүн бүхэн даажа абаһан өөрынгөө ажалай, мүн хамтын хэрэгэй түлөө харюусана. Мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ гэжэ анхарһанай ашаар хэдэн мэргэжэл шудаланхай.

Бригадын гэшүүдтэй, леспромхозой хүдэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдөөд байхада, багахан энэ коллективэй нягта нэгэдэл, нүхэсэл, заншаһан ёһо гурим эли тодоор харагдана. Үнэхөөрөө бултадаа нэгэнэй түлөө, нэгэниинь бултанай түлөө, гэһэн ёһо гурим эндэ баримталагдана. Хамтаараа һайн үрэ дүн туйлаха, хамтын хэрэгтэ өөрынгөө горитой хубита оруулха гэжэ бултадаа оролдон ажаллана.

Эдэ бүгэдэнһөө уламжалан амжалта туйлагдаа.

С. БАРДАМОВА,
манай тусхай корр.

УРМАШУУЛГЫН ХҮ

Һайнаар лэ, үнэн сэхээр лэ ажалладаг хүн хүндэтэй, магтаалтай ябадаг гээшэ. Ажалша хүн үнэн сэхэ ажалаараа сэдьхэлээ ханадаг, зүгөөр хайра шагналда хүртэхэм гэжэ эрмэлзэдэг, бодомжолдог бэшэ. Теэд иимэ хүнэй ажал хэзээдэшье мэдээжэ болодог, үндэрөөр сэгнэгдэдэг. Һайнаар лэ ажаллаха, арад зондоо ашатуһа хүргэхэ гэһэн һайн һайхан эрмэлзэлынь хүндэдэ, магтаалда хүргэдэг байна.

Иигэжэ юундэ хэлэнэбиб гэхэдэ, иимэ ажалша хүнүүд манай леспромхоздо үсөөн бэшэ юм. Тэдэнэй бодото хэрэг, бүтээдэг ажал харахадаа, иимэ һанал бодолдо ээлүүдгүй абтадагби.

Василий Петрович Парамонов, Василий Степанович Щукин гэгшэдэй нэрэ мэдээжэ болонхой. Мүн ганса леспромхоз, республика соогоо бэшэ, харин оронойнгоо али олон леспромхозуудта яһала дурдагдадаг болонхой юм. Эдэ хоёр нүхэд юугээрээ суурхааб, мэдээжэ болооб? Үнэн сэхэ ажалаараа, туйлаһан амжалтаараа гэжэ сэхэ харюусахаар. Ехэ бүтээсэ туйладаг, даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг түрүүшүүл леспромхоз бүхэндэ бии. Зарим нэгэн али нэгэ үедэ амжалта туйлаад, саашадаа залиршадаг байха.

Леспромхозой энэ хоёр бригадир һүүлэй 7—8 жэлэй һара бүхэнэй даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Наймадахи табан жэлэй түсэбые холо үлүүлэн дүүргээ һэн. Юһэдэхи табан жэлэй богоһо алхан гарахадаа, даадаг бригадануудайнгаа табан жэлэй хугасаада гаталан гараха замые тодорхойлһон, социалис уялгануудые абаһан юм.

Нүхэр Парамоновой даадаг бригада табан жэлэйнгээ даабарине дүрбэн жэл соо дүүргэжэ шадаха байһанаа мэдүүлээ һэн. Дахинаа хаража үзэгдэһэн, шэнэлэгдэһэн уялгаяа хараалһан болзорһоонь уридшалан, байгша оной мартын 6-да дүүргэв.

Социалис мүрысөөндэ энэ бригадатай нэгэ зэргэдэ шахуу жагсан ябадаг В. С. Щукинай бригада табан жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ дүүргэхэ дүтэлөө. Леспромхозой бусад дүрбэн бригада түсэбүүдээ, социалис уялгануудаа лаб лэ болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ арга боломжотой, дүүргэхэ гэжэ найданашьебди.

Энэ этигэл найдабари ямар юумэндэ үндэһэлнэб гэхэдэ, ажалай эмхидхэл һайжаруулха, хамтын хэрэгэй түлөө хүдэлмэришэн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. 5—8 хүнһөө бүридэһэн бага комплексно бригаданууд ой соохи үйлэдбэриин гол хүсэн болоно.

Бага комплексно эдэ бригаданууд даабаряа һара, жэл бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэй тогтууритай һайн ажал өөрын эхи захатай, эшэ үндэһэтэй юм бэзэ. Тэрэнь юуб гэхэдэ, моральна, материальна зүб урмашуулга болоно.

Бригаданууд даабаряа үлүүлэн дүүргэхэдээ, ехэ салин хүлһэ абадаг. Энээнһээ гадна, һарын, кварталай үрэ дүнгүүдээр мүнгэн шанда, үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртэнэ. Мүнгэн шан бригадануудай гэшүүдтэ аб адляар хубаагдана. Үнэтэ бэлэгүүд бригададань барюулагдадаг.

Хамтаараа хэһэн ажалайнь зэргээр хамтын түлбэри, шагнал үгтэнэ гээшэ. Бригадын гэшүүд олгогдоһон разрядай, мүн хамта дээрээ бүтээһэн ажалай зэргээр салин хүлһэ абана. Ехэ модо бэлэдхэн таллуулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ бүреэ ехэ түлөөһэ, шагнал абадаг байна. Тиимэһээ модошод ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ, хамтын һайн үрэ дүн туйлаха гэжэ оролдоно.

Ажалдаа амжалта туйлаһан бага комплексно бригаданууд, түрүү модошод ехэ салин хүлһэ, шагнал абахаһаа гадна, моральна урмашуулгада хүртэнэ. Партийна бюро, леспромхозой дирекци, рабочком модошодой дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ асуудал шиидхэхэдээ, моральна, материальна урмашуулга зүбөөр хэрэглэхэ, тэдэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ гэжэ анхарна.

Бүтээһэн ажалай үрэ дүн үдэр бүхэндэ согсолон гаргаха гурим леспромхоздомнай тогтоогдонхой. Модошод үсэгэлдэр хэды зэргын ажал хэһэн, хэды кубометр модо бэлэдхэн таллуулһан, нормоёо хэды процент дүүргэһэн тухайгаа үглөөдэрынь лэ мэдэнэ. Ажалаа ямар аргаар эмхидхэхэдэ бүтээсэ туйлагдааб, ажалдань юун һаад ушаруулааб гэжэ мүн лэ дары мэдээсэгдэнэ.

Леспромхозой бүхы зургаан комплексно бригада мүрысөөндэ оролсонхой. Тэдэнэй һарын, кварталай, жэлэй үрэ дүн согсолхо дүрим баталан абтаа. Ажалай бүтээсэһээ гадна, ажалай эмхидхэл, модо нарин зурууд болгон отолон унагааха, гидроклин хэрэглэхэ, ой соо ариг сэбэр, модо отолон унагааха, таллуулха технологи сахиха хэрэг, мүн ажалай журам эбдэһэн ушар социалис мүрысөөнэй үрэ дүн согсолон гаргахада, заатагүй хараада абтадаг юм.

Али нэгэ бригадын ехэ модо бэлэдхэн таллуулаад, харин технологиин эрилтэ баримталаагүй ушарһаа үргажа байгаа залуу модо олоор гэмтээгээд, ой соо ариг сэбэр сахяагүй байгаа һаань, түрүү һуури олгогдохогүй, шан барюулагдахагүй байна. Иимэ эрилтэ бүхы бригаданууд, модошон бүхэн һайн мэдэнэ. Леспромхозой главна инженерэй толгойлдог тусхай комисси бригадануудай энэ эрилтэ хэр дүүргэдэг байһые хинан шалгадаг юм.

Кварталай, жэлэй үрэ дүнгүүдээр эгээл һайн үрэ дүн туйлаһан бригадануудта мүнгэн шан, үнэтэ бэ... байр ёһолой орш... далда барюулагдана... данууддай, мүн бусад... жэлтэдэй дунда... модо шэрэдэг автом... жолоошодой, кран, по... гуудай операторнууд... да дэлгэрһэн социалис... рысөөндэ эрхимлэ... рүүлһэн бригада... Улаан туг үргэгдэ... Леспромхозой ко... дэргэдэ тодхогдоһон... Улаан туг бүхэли ж...

...дээрэ намилзан хар... Энэ баримта юу г... гэхэдэ, леспромхозой... түрүүшүүл лесп... мнай олон байна.

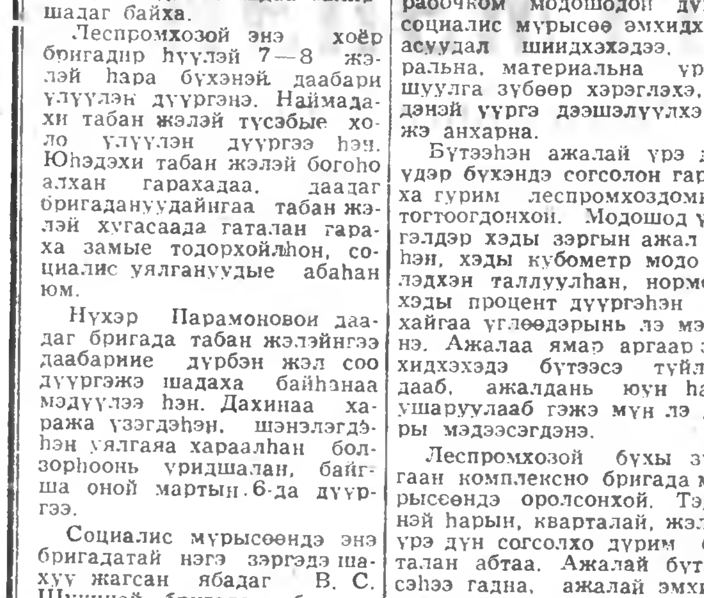
Хэдэн һара, ... турша бүтээсэ ... ажаллаһан ... бригаданууд ВДНХ-да ... хо. ... путевкор, мүн курорт ... торидо ошохо ту... путевкор шагнагда... 1972—73 онуудай ... Парамонов ба Щукин ... гадын бүхы гэшүүд «... да» гэжэ санатори... амарһан. «Москва — ... хань — Москва» гэжэ ... шрудтай аяншалгаа... ерээ. Леспромхозой ... түрүүшүүл ВДНХ-... далинуудаар ...

Нүхэр Парамонов... даг бригада «СССР-... модоной, модо ... руулгын промышлен... эрхим бригада» гэжэ ... зэргэтэй. ... жэлэй ... силий Петрович Пара... Василий Степанович ... Ажалай Улаан Тугай ... до хүртөө һэн. Нёдо... дэ ехэ амжалта ... В. П. Парамонов ... орденоор шагнагдаа. Щукин «РСФСР-эй ... лис мүрысөөндэ эр... шэ» гэһэн тэмдэгтэ х... байна. Эдэнэр ВД... бронзо медальтай.

Һайнаар ажаллахад... матай гэжэ модошодн... мэдэнэ. Эхэ орон... дээдын шагнал хайра... орден, медальнууд ... бригадирнуудай үб... яларна. Олон түрү... хүндэтэ нэрэ зэргэт... оло дахин үнэтэ бэ... мүнгэн шангуудта ... Һайн түлбэри абажа, ... дэлгэр байдалтай бо... Нүхэр Парамонов «Мо... машина абанхай. Щукин «Волга» маши... ха захил хээд байна. ... промхоздомнай 30-а... дэлмэришэд өөһэдын ... машинатай, айл бүх... хуу мотоциклтай юм.

Үнэн сэхэ, һайн а... зээдэшье мэдээжэ б... Амжалта туйлагша... ральна, материальна ... шуулгада хүртэнэ. ... даа, манай ажабайдал... заршам.

И. СИМО...
леспромхозой парт...
организациин бю...
секре...

Бригадын эмхид... һэн сагһаа хойшо ажалладаг Анатол... личко тракторист, таллуулагша гэһэн ... жэлтэй. Тэрэ ... энэ даабариһаа ... модо отолон ... гэшүүһэ намаа... лэхэ ажал ядал... наар дүүргэдэг.

Модо бэлэдхэ... багахан түс колле... амжалтада Анатол... личко бага бэшэ т... мэри оруулалсаа. ... ажалаа дүүргэжэ ... на, нүхэдтөө ... хүргэдэг, дүй ду... хэлан үгэлсэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... лий Величко.

С. БАЛДУЕВАЙ ...

ҺУНГАЛТАҺАА ҺУНГАЛТА ХҮРЭТЭР

ТҮСЭБ БА ХҮНҮҮД

Юhэдэхи табан жэлэй тү ыые дүүргэхэ, болзорhоо рид бэелүүлхэ гэhэн бүгэдэ дай социалис мүрысөөн он доторнай үргэнөөр дэлрэнхэй. Иимэл хүсэл эрмэлгэдэ Түнхэнэй аймай Ленинэй нэрэмжэтэ колой гэшүүд, тэндэхи мэрэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд элгдэнхэй гэжэ хэлэхэдэ ихо.

Энээниие колхозой үйлэди дээгүүр ябахадаа, жиир алшадтай, хүтэлбэрилэгтэй хөөрэлдэхэдөө, бэлээр ажаглажа болохо. аhан лэ хүнүүдни урда зорилгоёо мэдэрэнхэй, д зоной ажана байдал жаруулха гол зорилготой табан жэлэй түсэбые хүдүүлхэ хэрэгтэ өөhэдын хубитые оруулха гэжэ хүябаhанаа мэдүүлнэ.

Энэ колхозой хүтэлбэришэдэй, ажалшадай үйлэдрээ саашань хүгжөөхын, сэб, уялгануудаа бэелүүл тула юу хэжэ, ямараар элжэ, арга боломжонууа яажа хэрэглэжэ байhан ай хөөрэжэ үгэхэ хүсэлюб.

Дүрбэн жэлэй урда тээ хозой түрүүлэгшээр эдэбэй коммунист, Түнхэнэй интернат hургуулида директорээр олон жэлдэ хүдэлжэ байhан Аркадий Степанович Иринчеев hунгагдаhан юм. Тэрэниие Тооро нютагай колхознигууд бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ, шадабаритай хүмүүжүүлэгшэ гэжэ мэдэдэг байhан хадаа халуунаар угтан абаа бэлэй.

Шэнэ түрүүлэгшэ эхин үдэрhөө хүн зонтоёо үгэеэ ойлголсожо, ажахыгаа хүгжөөхэ гол hудаhыень олохо, hайнаар ажаллажа ябаhан хүнүүдые дэмжэхэ, урмашуулха, нютагайнгаа баялигые зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдоо. Тинхэдээ колхозойнгоо партийна организацида түшэглэжэ, дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдтэ, мэргэжэлтэдтэ найдабаритайгаар хандажа, бүхы шухала асуудалнуудаа хамтаараа хэлсэжэ, хамтынгаа хүсөөр бүтээдэг болоhон байха юм.

Эгээн түрүүн таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаа. Юуб гэхэдэ, энэ колхоз аймаг дотороо эгээн муу газартай гэжэ тоологдоод лэ, оpooho таряанай, ургамал ногооной биратай ургаса абадаггүй байгаа бшуу. Теэд мүнөө үе сагта, совет засагай үе сагта муу газар гэжэ байдаггүй, харин муу хүтэлбэрилэгшэд байжа болохо гэhэн Сергей Миронович Кировэй дүлэтэ үгые hанаандаа оруулжа, колхозойнгоо мэргэжэлтэдэй, эдэбхитэдэй хүсөөр хүдөө ажахын ургамалнуудай, үбhэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ холын хараата түсэб, хэмжээ ябуулгануудые хараалаа hэн. Тинхэдээ нэн түрүүн hайн сортын, эрхим шанартай үрэhэ хүрэнгэтэй болохо, нютагтаа зохихо агротехникэ тодорхойлжо, наринаар баримталха, химн үргэнөөр хэрэглэхэ, газараа уhалха, шэнэ газар элдүүрилхэ арга бэдэрхэ гэхэ мэтэ асуудалнууд анхарагдаhан байгаа. Нэгэн доро адууhа малай үүлтэр hайжаруулха, ниитын малые шэмэтэй hайн тэжээлээр, зохид hайн байраар хангаха хэмжээнүүд тодорхойлогдоо бэлэй. Эдэ бүгэдэ юhэдэхи табан жэлэй түсэб табилгатай түдаhан байха юм.

Теэд түрүүлэгшэмнай hаhаhандаа хүрэдэг, hарбайhанаа абадаг хүн байшоо. Колхозой үйлэдбэриин hалбари бүхэниие хүгжөөхэ талаар хараалагдаhан хэмжээнүүдые бэелүүлхэ талаар ажахын мэргэжэлтэд сэхэ харюусалгатай, тэдэнэртэ найдадаг. Тиигэбэшье тэрэнэй дүүргэлтые түрүүлэгшэ наринаар хинан шалгадаг, хэрэгтэй сагтань туhалдаг заншалтай. Жэшээнь, ургаса дээшэлүүлхын тула hайн сортын үрэhэ хүрэнгэ Эрхүүгэй областьhoo, Алтайн хизаарhaa оложо абаhан, минеральна үтэгжүүлгэ, аммиачна уhа нэмэжэ олохо, амhартануудаар хангаха талаар түрүүлэгшэ ехэ оролдолго гаргаа. Мүн үйлэдбэрээ тусхай шэглэлтэй болгохо, малай үүлтэр hайжаруулха талаар зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэлые түрүүлэгшэ бүхы хүсөөрөө дэмжэдэг.

hүүлэй жэлнүүдтэ малай тэжээлдэ шухала хэрэгтэй горох, олон жэлэй ногоо, обёос ехээр таридаг болохо талаар түрүүлэгшэ мэргэжэлтэдтэеэ хамта оролдоо. Тиигэжэ мүнөө 400 гектарта горох сэбэрээр, 400 гектарта обёостой холигдожо таригдана. 1.200 гектарта обёос ургуулагдадаг болоо. Энээнэй ашаар эхэ хонин бүридөө I центнер обёос эдюулжэ захалаа. Энэнь өөрынгөө аша үрэ харюулаа. Байгша ондо колхозой зуун эхэ хонин бүриhөө 102 хурьган түлжүүлэгдэнэ, хонин бүриhөө 4—5 килограмм ноohон абтаха.

Колхозой түрүүлэгшэ гансахан захяа заабари үгөөд, хиналта табяад үнгэргэдэг бэшэ, харин ажалые бодото дээрэнь эмхидхэхэдэнь хамта хүдэлдэг нүхэдтөө туhалдаг. Энэ талаар түрүүлэгшэ өөрөө жэшээ харуулдаг. Колхозой бүхы хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, элдэб тушаалтад түрүүлэгшээ дахажа, үбhэ хуряалгын үедэ үглөөнэй 4—5 часhаа сабшалан дээрэ гаража, косилкын ябахагүй газарта ногоо гар хажуураар сабшадаг заншалтай болонхой. Нёдондо эдэнэр 60 гектарай ногоо сабшаа. Эдэ бүгэдэ колхознигуудай ажалай эдэбхи хэшээл дээшэлүүлнэ, түсэб бэелүүлхэ хэрэгтэ тэдэниие эмхидхэлгэдэ ехээр нүлөөлдэг байна бшуу.

Тэрэшэлэн колхозой правлени, партийна комитет хамтын ажалда hайнаар хандадаг, бүтээсэ ехэтэйгээр, үнэн сэдьхэлhээ хүдэлдэг хүнүүдые али бүхы талаhaa дэмжэдэг, социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэдые урмашуулха талаар юумэ гамнадаггүй, мүрысөөнэй гуримай ёhoop үгтэхэ шагнал, урмашуулганууды хүсэлдүүлжэ hаладаг. Тиимэhээ колхознигууд этигэдэг, hайнаар ажаллаха гэжэ оролдодог болонхой.

Мүрысөөнэй гуримай ёhoop үнеэн бүриhөө жэлдээ 2.500 килограммhaa дээшэ hү haahан hаалишад колхозой мүнгэ зөөреэр Москва хото ошожо, ВДНХ харахаар тогтоогдонхой. 1972 оной дүнгөөр 14 hаалишад Москва ошожо ерээ. Мүн олон hаалишад Аршаан, Ниловая Пустынь курортнуудта амарhан байха юм. Колхоздоо hайнаар ажаллаhан 18 hурагшад Москва ошоо. Мүрысөөндэ эрхимлэhэн 29 механизаторта гарай час бэлэг барюулагдаhан, Эхэ орон соогуураа аяншалха путёвкоор шагнагдаhан байна. Мүн мүрысөөндэ эрхимлэhэн хонишод ехээр урмашуулагдаа.

Эдэ бүхы хэмжээнүүдые бэелүүлhэнэй ашаар hүүлэй дүрбэн жэлэй туршада орooho таряанай ургаса гектарай 4 центнер шахуугаар дээшэлээ. Хэрбээ 1970 ондо гектар бүриhөө 9,2 центнер таряан хуряагдаhан байгаа hаа, нёдондо 13 центнер абтаа. Байгша ондо гектарай 16 центнер таряа абахын түлөө эдэнэр тэмсэжэ байнхай.

hүүлэй дүрбэн жэлдэ үхэрнүүдынь 233 толгойгоор, хониднь 2.330 толгойгоор олошороо. Үнеэн бүриhөө 302 килограмм hүн ехээр haагдадаг, хонин бүриhөө 1.04 килограмм ноohо ехээр хайшалагдадаг болонхой.

Эдэ жэлнүүдтэ орoohoто ургамалнуудай тарилга 412 гектараар, тэжээлэй ургамалнууд 669 гектараар ургэдхэгдөө. Жэл бүри шэнэ газар ашаглагдана. Нёдондо Ойн-нуурай системэ ашаглалгада оруулагдажа, 226 гектар газар элдүүриин болгогдоо.

Газар таряалангай болон мал ажалай продуктнуудай ехээр абтадаг болоhоной, мүн бригада, звенонуудые ажахын тоосоондо оруулhанай ашаар колхозой үйлэдбэри ашаг олзотой болонхой.

— Хэhэн, бүтээhэн юумэмнай үшөөл бага, саашанхи зорилгомнай ехэ, — гэжэ Аркадий Степанович мэдүүлээ hэн.

Үнэхөөр колхозой правлени болон партком үйлэдбэриингөө хубинуудые тусхай мэргэжэлтэй болгохо, томо фермэнүүдые байгуулжа, тэндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие үргэлжэдэнь оньhoжоруулха зорилго табинхай. Мүнөө үедэ Зүүн-Мүрэндэ 400 үнеэдэй байха комплекс баригдажа байна. Колхозой түб — Тоородо 800 үнеэдэй комплекс бариха проект зохёогдоо. Тиигэжэ үнеэдынь хоёр газар байрлаха жэжээтэй. Шулуута, Шанай нютагуудта хонид үсхэбэрилэгдэхэ хараатай. Нарhан-Нуга гэжэ газарта 128 гунжад харууhалагдаха. Зундаа холо хүбшын бэлшээридэ малаа нүүлгэжэ, hайса бэлшээн таргалуулха юм. Нигэжэ мал ажалаа индустриальна hуури дээрэ табиха хүсэлтэй.

СССР-эй Верховно Соведтэ болоhон урдахи hунгалтаhаа хойшо үнгэрhэн дүрбэн жэлэй туршада Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй түйлаhан амжалтанууд манай орон дотор хэгдэжэ байhан ехэ хүдэлмэриин үшөө нэгэ гэршэ жэшээ боложо үгэнэ. Мүнөө үедэ энэ колхозой механизаторнууд, малшад болон бүхы ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө тэмсэнэ. Хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар, богони болзорто дүүргэхэ, абаhан бүхы түл түрэсэеэ бүтэн бүринөөр ногоон дээрэ гаргаха, гүрэндэ мяха, hү худалдаха хахад жэлэй түсэб болзорhoo урид дүүргэхэ гэжэ оролдоно. Эдэнэрэй hанаhандаа хүрэхэ байhаниинь лабтай.

Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

МЖАЛТАТАЙ БА, ЭРДЭНИ!

зураглал

н голой хоймороор бажа үзөөгүйб? Унаа табижал мэдэхээр м салуушье, урма баяэлгэхээр баян суутай нютагууд... Тэндэ Гүнэй г тэниин оршодог. Энэ гаар хабарай сагта г hайш — сэдьхэл зүрни заатагүй уярха. Гүхүтэлнүүдэй оройгоор энэл шубуудай жэнгэн байхада, hэрюухэн аан hанаа алдан, үргы эй хангал үнэрөөр hэихэ. Теэд жэргэмэлэй г дуунhаа hэрээ юм али сэсэгэй арюухан hөө hэргээ юм гү — энэй сохисо түргэдэн. hээ мултаржа, үргэн тээшэ тэгүүлхээ байл үзэгдэхэ...

жэ энээгүүр, дура буляаhан дэлгэр hайнютагаар ябахадаш, эннэгэ залуу шүлэгшын эн бадагууд hанаанда Тэдэнь тон өөрын шэнжэтэй. Харин би нютаг тухай иигэжэ бэ байгааб:

ай, Гүнэй — түрэhэн нютагни!
ийши, минии тэнжэhэн тоонтолши.
ган дээрээ үргэhэн арадни,
лан, дэмжэн замыемни ойлгоолши!..

этэ хабар нимэ үгэе аман соогоо гүнгэ Хүhөөшын зүүн хаял гүйлгэжэ ябатараа, районой XXII партийдын нэрэмжэтэ кол ахалагша хонишон н Жамсарановтай түнхеэ золгоо бэлэйб.

эд гэhэн урин харасаүдэр улаан хүбүүн hoo буушоо hэн. Юрэ янзада, нютагай бүүлэй нэгэн гү, али тадуушан гэхээр үзэгдөө. хүнэй шанар шэнхүрэ хүрэhөөн яагаад эши даа. Гэбэшье шын уулзалгаhаа хүабари зан заха үзүү мэдэгдэжэ болодог. дэ Жамсарановые үнэн зантай, дэлгэр ууджам лтэй хүн гэжэ hана байгаа hэн. Наhааршье залуу бэшээр харагдаа. дүтэ боложо танилсаа . Эрдэни хөөрэлдөөндэ ульгам байшоо.

дань манай эхэ эсэгэ тала танилнууд уулза, амар мэндээ, адууhа , тиигээд үг гарбалаа. солоёо аажам сүлөө асуулсадаг hэн ааб Теэд мүнөө үедэ огсом дүү боложо, уулзама нэрэ солоёо, наhаяа сан hонирходог боло гэшэ аабзабди. Тиигээд онишоной нэрэ мэдэхэ hон тула наhыень hоhэн хаб:

— Зай, наhан хэды гээ
— Хэды онойбта?
— 1930 оной хүм даа.— шэнэ танилни харюу

ha соогоо, хүдэр шининаhан даа. Иимэ наа хүн урдань «дүрээра дүнэн сар» гүүлэ байгаа ха юм. Тиимэ ажабайдалай, ажал хүэриин дүрэ оложо ойл болоhон хаhа бшуу. нишье дүй дүршэлтэй ко, ажалай бүхы амта ан хүн байгаа. Тиин , ямар ажал хүдэлмэ ябаhан тухайдань асуу ороо hэн бэзээб. Эрдэни саашань хөөрэжэ ороо

Эрдэни Жамсаранов ан Ононой районой «Ги колхоздо ажаhуудаhан . Тиихэ зуураа, тракто болон жолоошоной курдые дүүргээд, хоёр жэ турша соо тракторис-таар, hүүлээрнь юhэн жэл шахуу автомашинын жолоошоноор хүдэлhэн байгаа.

— Гүнэй нютагта хэзээ ерээ hэмта?

— Энэ колхоздо 1961 ондо зөөжэ ерээ hэмди. Зөөжэ ерэhэнhээ хойшо жолоошоноор хүдэлөө hэмби. hүүлээрнь, 1967 ондо хонин ажалай бригадын бригадираар томилогдоод, хоёр жэл хүдэлэгдөө hэн. Тиигэжэ байтар хонишодой дутахада, намда дурадхаhан байгаа. Коммунист хүндэ хаанашье хүдэлэ — адлил ха юм даа. Партиингаа табиhан газарта хүдэлхэ — уялгамнай. Тон шухалань гэбэл, аша үрэтэй ажал гээшэ ааб даа. Тиигэжэ хонишон болоhон хүнби...

Эрдэни эдэ бүгэдые хөөрэжэ байхадаа, түрүүшын зарим бэрхэшээлнүүд тухай, тэдэниие яажа дабаhан тухайдаа hанаандаа оруулаа ёhотой. Тиигэншьегүй яахаб даа — хонишоной ажал гээшэ онол аргын, оролдолго ябуулгын хэрэг ха юм даа. Жэлэй дүрбэн саг бүхэндэ — шэнэ харюусалга, шэнэ зорилго... Хабар болог — түл абалгые шадамгай зүбөөр эмхидхэжэ, абаhан түлнүүдээ бүрин хүсэдөөр түлжүүлхэ, зуидаа хонидойнгоо ноohые гээлтэгүйгөөр хайшалжа тушааха, үбhэ тэжээл элбэг ехээр сабшажа нөөсэлхэ, намартаа хонидоо хаhа саг сооңь эрхимээр үрэжүүлхэ, hайнаар адуулжа таргалуулха, үбэлдөө малаа hайнаар хооллуулжа, дааруулан тураангүйгөөр ажаллаха гэхэ мэтээр лэ жэлhээ жэлдэ дабтаха саг болоно гээшэ ааб даа. Ухамай бэрхэ зон түрүүшын нэгэ жэл соо хүдэлөөд байхадаа, саашаа ядахаяа болишоно ха юм. Энээн тушаа Эрдэниhээ hонирхоходо:

— Ажал гээшэмиайшье оролдолгын хүсэн ха юм. Онол аргыень ойлгожо абабал, барагтайл юумэл даа,— гэжэ тодорхойлоо hэн.

...Тэрээнhээ хойшо хэдэхэн жэл үнгэршоо. Эрдэни Жамсаранов хуушанай хонишон болонхой. Тэрэ дааhан хонидоо жэлhээ жэлдэ хороолтогүйгөөр хаража, хүл дээрэнь хүхэ ногоондо гаргадаг, түл абалгые яhалал hайнаар үнгэргэдэг, ноопо ехээр хайшалдаг, тиин колхозойнгоо хонишодой дундахи социалис мүрысөөндэ түрүү hууринуудай нэгые эзэлдэг байха юм. Энээндэнь Эрдэниин нүхэр Далаева Долсоной туhа нэмэри нилээд ехэ ааб даа. Энээн тухайда:

— Хоюулаал тэн тэрэен түйладаг зон гээшэбди. Ганса хүн лагаад отара хаража, ажаллажа, бирахаб даа, — гэжэ Эрдэни хэлэнэ.

Жамсарановтан малай хоол, байра, харууhалалга болон уhалалгада гол анхаралаа хандуулдаг заншалтай.

— Хонидой эдихэ үбhэ тэжээл шадаал hаа, элбэг ехэ байхадаа hайн. Тиимэhээ зун бүри үбhэ сабшалгада, зэлёнко болон hолоомо хуряажа абалгада hаналаа табидагбди...

Эрдэниин нигэжэ хөөрэхэдэнь баясахаар. Тиимэл хадань Эрдэниин газаа үбhэ тэжээл жэлhээ жэлдэ ехэ байдаг гэжэ мэдэхээр. Энээниень харахадаа, мүн бусад зарим хонишодшье адли болохые оролдодог юм.

— Коммунис партиин гэшүүн байгаад, жэшээ харуулангүй яахабши даа, — гэжэ Эрдэни үнэн зүрхэнhөө мэдэрнэ.

Коммунист... Энэ үндэр нэрэдэ хүртэхэ гээшэ юрын бэшэ даа. Эрдэни Жамсаранов коммунист болоhоор унихэнэй, тэрэ 15 жэлэй саана партиин гэшүүндэ абтаhан юм. Тиихэ зуураа:

— Коммунист нэрээ нэрлүүлхые оролдохоб, — гэжэ хэлэhэнээ мүнөө хүрэтэр hанажа, сахижа ябадаг.

Жамсаранов эрхим жэшээтэ ажалай хажуугаар, мүн партийна hуралсал тухай мартадаггүй. Тэрэ малшадай экономическа hуралсалда хабаададаг байна. Энэнь хонишоной ажал хэрэгтэ hайн туhа нүлөө үзүүлнэ ха юм.

Оролдосотой ажалаар амжалта түйлагдадаг гээшэ ааб даа. Тиин Эрдэни Жамсарановай түйлаhан амжалтань тон ехэ. Үнгэрэгшэ 1973 ондо Жамсаранов зуун эхэ хонин бүриhөө 121 хурьга абажа түлжүүлhэн, хонин бүриhөө 5 килограмм 435 грамм ноohо хайшалhан, бүхы хонидоо нэгэшье толгой гарза хороолтогүйгөөр хараhан байна. Эдэ дүнгүүдынь үгтэhэн түсэб даабариhаа hураггүй үлүү юм. Округ соо эрхим дүнгүүд. Тиимэhээл үнгэрэгшэ жэлэй социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр нүхэр Эрдэни Жамсаранов «1973 оной районой чемпион» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн, «Темп-2» гэдэг түхэлэй телевизорээр шагнагдаhан байна.

Хүн гээшэ оролдожо хэhэн ажалайнгаа бүтэсэтэй байхада, саашадаа бүри урма зоригтойгоор хүдэлдэг ха юм даа. Энэ оролдосыень, түйлаhан амжалтануудыень хажуу тээhээ хаража мэдэрхэ, сэгнэхэ гээшэ баhал ехэ удха шанартай. Нүхэр Жамсарановай түйлаhан амжалтануудые Совет правительствамнай үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэниие Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаhан байна ха юм.

— Энэ үндэр шагнал хайрые бүри шударгы ажалаар, шэнэ ехэ амжалтаар харюулха хүсэл түрэнэ, — гэжэ орден абаха дээрээ Эрдэниин хэлэhэниие hанахада, хэнэйшье урмашахаар байдаг. Энэмнай ёhотойл ажалша, үнэн сэхэ, урагшаа бодолтой коммунист хүнэй үгэ гээшэл даа. Тэрэниие Агын районно партийна конференци дээрэ райкомой гэшүүнээр дэмы hунгаагүй байха. Эрдэни Жамсаранов мүн округой партийна конференцидэ делегат боложо, энэ ехэ хөөрэлдөөндэ хабаадаха эрхэ олоhон байна. Энэнь баhал нэрэ хүндын хэрэг ха юм даа. Тиихэтэй хамта округой бүхы коммунистнуудай хэhэн, бүтээhэн ажал хэрэгүүд тухай дулаан үгэнүүдые шагнажа hууxадаа, эндэ минишье хубита бии гэжэ hанан баясаха, дутуу дунданууд тухай үгэ дуулахадаа, бултантай адли сэдьхэлээ үбдэн, hанаата боложо hуугаа hэн. Тиигэбэшье партиин Центральна Комитедэй Хандалгые яажа харюулхаб гэhэн hанал бодол Эрдэнидэ мүнөө амар заяа үзүүлнэгүй ёhотой.

— Амжалтатай яба, Эрдэни! — гэжэ конференциин делегат, солото хонишон, ажалай ордентой Жамсарановые юрөөнэбди.

А. ЖАМБАЛОН.

Шэтын область,
Агын национальна округ.

СССР-эй МИД-тэ

Байгша оной майн 2-то СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Л. Ф. Ильичев КНР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Лю Синьцюаньда иимэ удхатай мэдүүлгэ дамжуулhан байна.

«Байгша оной мартын 14-дэ КНР-эй газар дээрэ бууха баатай болоhон совет хилын харуулай вертолёдой экипаж ба вертолёдые хитад тала hара үлүүтэй соо барижа байhаар.

Совет талын нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэhэнэй ёhoop, дурсагдагша вертолёт хүндоор үбшэлhэн хүниие хилын харуулай заставануудай нэгэнhээ ондоо тээшэнь дары абаашаха зорилгоор санитарна ниидэлгэ хэhэн байгаа. Уларилай эрид хубилhан оршон байдалда зүг шэгээ алдаhанhaa шалтагаалан, горючиингаа барагдаhан ушарhaa тэрэ вертолёт хилэдэ дүтэхэн, КНР-эй газар дээрэ бууха баатай болоhон байба.

Гэхэ зуура, хээгүй, хэхэеэ hанаашьегүй юумыень совет хилын харуулай вертолёдто тохохо гэhэн хитад талын hэдэлгэ КНР-эй МИД-эй мартын 23-най ното дотор гаргагдаhан байна.

Хитад талын hанаанhaa абаhан баталамжануудые СССР-эй МИД мартын 28-най ното дотороо тон харюусалгатайгаар буруушааhан юм. Гэхэтэй хамта бүхы ушар байдалhaa харахада, КНР-эй засагаархид совет хилын харуулай вертолёдой хитадай газар дээрэ буулгые зорюута хэгдэhэн, ябуулга хэбэртэйгээр шууяа татаха, совет-хитад харилсаае улам шахардуу болгохын тула энэ ушарые хэрэглэхэ гэжэ оролдоно.

Экипаж ба хилын харуулай вертолёдые барижа үргэлжэлhөөр байhан ябадал энэ мэтын асуудалнуудые шиидхэдэг уласхоорондын гуримда зүришэнэ. Совет офицернүүдэй бүлэнэрэй гэшүүд, совет олониитэ гурбан совет алба хаагшадай хуби заяан тушаа hанаата боложо байнхай.

Хилын харуулай вертолёдой гурбан хүнтэй экипаж ба вертолёдые дары бусааха эрилтэ Советскэ правительство табина.

Хитад тала вертолёдые, тэрэнэй экипажые барижа үргэлжэлхэ, совет хүнүүдые хашаха, тамалха hанаашалгатай байбал, тиимэ харата ябуулгаhaa зайлашагүй гараха хойшолонгуудай түлөө бүхы харюусалгые өөhэдтөө сүм даажа абаха байhандань анхарал хандуулхые хүсэгдэнэ».

(ТАСС)

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» бэшэhэнэй hүүлээр

ЗЭМЭЕЭ АМАСАА

Манай газетын 1973 оной декабриин 22-ой номерто «Чирпин «арабжаагай» мухардалга» гэhэн фельетон толилогдоhон юм. Хурамхаан тосхондо ажаhуудаг Чирнип Очиров гэгшэ Хурамхаанай, Баргажанай аймагуудай хүдөө нютагуудаар ябажа, hүзэгтэй үбгэд, хүгшэдые мэхэлнэ, ламатана. Тиигээд ехэ эдишэ абаад, архидана гэжэ тэрэ фельетон соо хэлэгдэhэн байгаа.

Тус фельетоной мүрөөр хэмжээ абахынь тула Хурамхаанай аймагай арадай сүүдтэ газетын редакци хандаhан юм.

«РСФСР-эй уголовно кодексын 44-дэхи статьягай үндэhөөр Очиров арадай сүүдэй урда зогсожо, зэмэеэ амасаба. Тиигээд Очиров хоёр жэлээр сүлөөгөө хаhагдаба» гэжэ Хурамхаанай аймагай арадай судья нүхэр Иванов газетын редакцида hаяхан мэдээсэhэн байна.

Сергей Кокорин (зүүн гарай зураг) Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхоздо түрэhэн юм. Тэрэ мүнөө область хоорондын интернат hургуулида hурана. Сергей ехэ уран, шадамар бэрхэ дархан юм.

* * *

Мүн энэ интернат hургуулиин 9-дэхи классай hурагша Витя Бильтагуров (баруун гарай зураг) hурахадаашье, дархалхадаашье бэрхэ юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ Витя hайн hураhанайнгаа түлөө Волгоград хото экскурсда ошожо ерээ hэн. Энэ жэлдэ тэрэ Эрхүү ошоhон юм.

К. ГАБАЕВАЙ фото.

РОССИН АВТОНОМИТО РЕСПУБЛИКАНУУДТА

КАРЕЛИИН ТУЯА

ГОЭЛРО-гой түсэбэй ёhoop Карелидэ Кондопожско ГЭС-эй баригдажа эхилhээр дүшэн жэл болобо. Суна мүрэн дээрэ баригдаhан энэ электростанциин плотинатай зэргэлээд ой тайгата хизаарта саарhанай ба целлюлозой фабрикануудай түрүүшын корпусууд бодхоогдоhон юм. Тиигэжэ агуу Ленинэй захяа заабаринууд, ажалай ба оборонын совет дэй тогтоол бодото байдал дээрэ бэелүүлэгдэhэн байгаа.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда Кондопожско ГЭС-ые томо гэжэ хэлэхын аргагүй — тэрэ электростанци оройдоол таба мянган киловатт хүсэтэй юм. Тиигэбэшье тэрэ үедэ томохон лэ ГЭС-тэ тоологдодог байгаа. Энэл ГЭС-эй баригдаhанай ашаар орон доторнай түрүүшын саарhан гаргагдаа hэн.

Мүнөө Карелиин түргэн урасхалтай Суна, Выга ба Кеми мүрэнүүд дээрэ хэдэн электростанцинууд бодхоогдонхой. Тэндэ жэл соо хамтадаа 2 миллиардhaa үлүү киловатт-час электрын элшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэнэ. Энэнь хаанта Россида абтадаг бүхы электрын элшэ хүсэнhөө ехэ болоно.

Автономито республикада түрүүшын электростанци бариха хэрэгтэ Ленинградай, Свердловскын ба Харьковай хүдэлмэришэдэй коллективүүд ехэ туhа хүргэhэн юм. Энергетическэ шухала түхеэрэлгэнүүд эдэл городуудhaa эльгээгдэдэг hэн, мүнөөшье эльгээгдэжэ байhаар.

Н. МИЛОВ,
ТАСС-ай корр.

Петрозаводск.

МҮРЫСӨӨНЭЙ АШААР

Удмуртын эгээл томо Чутырско-Киенгопско хэбтэшэдэ март hара соо арбан шэнэ скважина ашаглалгада оруулагдаба. Автономито республикада мүнөө сүүдхэ бүри 6.100 тонно нефть абтадаг болоо. Энэнь нёдондоной март hарын нэгэ сүүдхынхиhээ 2 мянган тонноор ехэ болоно.

Шэнэ скважинануудые болзорhоонь урид ашаглажа эхилхэ хэрэгтэ В. Гайнуллин, В. Васильев гэгшэдэй толгойлдог үрэмдэгшэдэй коллективүүдэй хубита тон ехэ байгаа. В. Гайнуллин «Удмуртнефть» нэгэдэлэй Ижевскын үрэмдэлгын хүдэлмэриин управленидэ, В. Васильевынь «Татнефть» нэгэдэлэй Мензелинскэ управленидэ ажалладаг юм. Эдэ хоёр бригаданууд өөhэдынгөө коллективүүдтэ социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябадаг, «Нефтиин промышленностиин министерствын эрхим бригада» гэhэн нэрэ солотой байха юм.

Ажалай эдэ хоёр түрүүшүүл бэе бэедээ айлшалалсажа, ажалайнгаа нюусатан танилсаhан байна. Тиигээд тэдэнэр социалис мүрысөөнэй договор баталаа.

Түрүү эдэ бригадануудай үүсхэл Удмуртын нефтянигуудай дунда халуунаар дэмжэгдэбэ. Тиигэжэ тэдэнэр табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ 2.700 мянган тонно түлишэ Эхэ ориндоо үгэхэ зорилго урдаа табиба. Энэнь 1973 онойхиhoo 800 мянган тонноор ехэ болоно.

Ю. КЕДРОВ,
ТАСС-ай корр.

Ижевск.

«СВЕТОТЕХНИКЫН» ГЭРЭЛ

«Светотехника» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй гол предприяти болохо Саранска электролампова заводой автомат линиhээ гурбан миллиардахи лампа гаргагдаба.

СССР-тэ бүтээгдэдэг гурбадахи электролампа бүхэн «Светотехника» нэгэдэлэй заводуудта бүтээгдэнэ. Энэ нэгэдэл лампанууд ба электротехническэ түхеэрэлгэнүүдые бүтээдэг орон доторхи эгээл томо үйлэдбэриин нэгэдэл болоно. Энээниие нэгэ жэшээ дээрэ элирүүлэн харуулжа болохо. Түрүүшын нэгэ миллиард лампа 12 жэл соо, хоёрдохи миллиардынь — табан, гурбадахи миллиардынь — оройдоол гурбан жэл соо бүтээгдээ.

«Светотехника» нэгэдэлэй коллектив табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ «Һайн шанартайгаар, бага гаргашатайгаар, ехэ продукци үгэхэ» гэhэн уряа доро ажаллажа байна. Жэлэй эхинhээ хойшо түсэбhөө гадуур 3 миллионhoo үлүү электролампа бүтээгдээ. Тус нэгэдэлдэ бүтээгдэдэг 57 зүйлэй түхеэрэлгэдэ Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдоhон байна.

М. ХВАСТУНОВ,
ТАСС-ай корр.

Саранск.

КРАХМАЛ, СААХАР БОЛОН БУСАД

Орон дотороо эгээл томо Бесланска маисова комбинадта крахмал үйлэдбэрилхэ шэнэ цех ашаглалгада оруулагдаба. Тэрэ цех томохон заводтой адлирхуу хүсэтэй юм. Шэнэ цех соо мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмөөр, бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэ тодхогдонхой.

Терек мүрэнэй эрьедэ бодхоогдоhон энэ мангтан томо комбинадта кукурузаhаа 50-яад ондоо продукци абтана. Тэдэнэй дунда крахмал гол hуури эзэлнэ. Тиихэдэ элдэб конфетэнүүдые, үдхэлэгдэhэн hү бэлдэлгэдэ шухала хэрэгтэй саахар ба патока эндэ абтадаг юм. Кукурузын тоhон болон бусад зүйлнүүд энэ комбинадта үйлэдбэрилэгдэнэ.

Бесланска маисова комбинат жэлhээ жэлдэ үргэдхэгдэжэ, хүсэниинь ехэ болгогдоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ тэрэнэй хүсэн 5 дахин ехэ болгогдоhон байна. Һаяхан энэ комбинадта автомат түхеэрэлгэтэй хоёрдохи элеватор, пневматическа транспортна шэнэ линн ашаглалгада оруулагдаа. Тус комбинадта мүнөө сүүдхэ бүри 600 тонно кукуруза болбосоруулагдадаг байна.

Т. ЕФИМЦЕВ,
ТАСС-ай корр.

Орджоникидзе.

ГУРБАН МАРИИЕ СҮҮДЛЭЛГЭ

Уран зохёолшо гурбан эхэнэрые, хэблэлшэ Ромеу Коррейо-ди Мелу гэгшые Лиссабондо зургаадахи hараяа сүүдлэжэ байна. «Португаль шэнэ бэшэгүүд» гэhэн ном дотороо «Олониитын ёho гурим доромжолно» гэжэ тэдэниие гэмнэнэ. 34 наhатай Мария Изабел Берренү, 35 наhатай Мария Тереза Орта, тэрэнэй сасуутан Мария Влью да Кошта гэгшэд сүүдлүүлжэ байнхай. Тереза Орта — мэдээжэ поэтесса. Лиссабоной үдэшын газетын уран зохёолой бүлэгые хүтэлбэрилдэг. Хани нүхэрынь мүн тэндэ ажаллана. Португалиин журналистнуудай холбооной түрүүлэгшэ юм. Мария Тереза Орта эхэнэрнүүдые эрхэ сүлөөтэй болгохын түлөө тэмсэдэг. Энээндэнь засагаархид дурагүй, тиигээд хоёр жэлэй урда тээ зохёолнуудайнь суглуулбариие хуряан абаhан байгаа. Нүгөөдэ хоёр Мария Экономикын министерствын эрдэмшэнжэлэлгын таhагта хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр дүрбэн роман, шүлэгүүдэй юhэн согсолбори хэблүүлhэн байна.

Португалиин общественно эхэнэрнүүдэй эгээн юрын эрхэ сүлөө хаhадаг шажанай хархис гуримуудые гурбан Мария хамта бэшэhэн ном соогоо буруушаана. Тэрэнь 17-дохи зуун жэлэй Португалиин «Бэшэгүүдэй согсолбори» гэдэг классическа зохёолой, эхэнэрнүүдэй бэшэгүүдэй, шүлэгүүдэй суглуулбариин түхэлтэйгөөр бэшэгдэнхэй. Португалиин эхэнэрнүүдэй эрхэгүй байдалые буруушаана. Ажалдаа, гэртээ, үйлсэдэ ба обществодо Португаль эхэнэрнүүд ехээр доромжологдодог, газаашалагдадаг юм. Тэдэниие тон hүүлшын ээлжээндэ ажалда абадаг, хамагай түрүүн ажалhаань гаргадаг, албанай талаар дэбжэлгэдэнь hаад хэдэг, адли ажалайнь түлөө эрэшүүлhээ hураггүй бага салин түлэдэг байhаар.

Цензурын гаргахагүйе мэдэхэ hэн туладаа эдэ уран зохёолшод олон хуудаhануудаа цензорнүүдтэ харуулаагүй. Тиигэбэшье фашис Португалидахи гуримые дабажа, тэрэ номынь гараhан байна. Тэрэ номынь революци хэхые, общественно үндэhөөрнь хубилгахые уряалнагүй. Эхэнэрнүүдтэ харша муугаар хандадаг ябадал буруушаан, эрэшүүлтэй адли эрхэ сүлөө тэдээндэ олгохые уряална. Энээхэншье халирхай буруушаалынь засагаархинай зэбуурхэл үүдхээ. Засагаархид энээнииень «гурим ёho дабаhан» «засагта харша ябуулга» гэжэ нэрлээд, зохёолой авторнуудые, хэблэн гаргагшыень сүүдтэ үгэhэн байгаа. Португалиин хуулиин ёhoop тэдэнэр бултадаа түрмэдэ хаагдаха болоно. Иимэ муухай сүүдлэлгэ Португалида, хилын саана ехээр дураа гутаха ябадал үүсхээ. Лиссабоной засагаархидые барга бүдүүлиг ябадалтан, харша, хархис этэгээдүүд гэжэ энэ сүүдлэлгэ дахин элишэлбэ. Гэршэнэр болгогдон сүүдтэ дуудуулhан янза бүриин хүнүүд уран зохёолшодые дэмжэнэ. 27 наhатай актриса, журналистка М. Э. Коррейа сүүд дээрэ үнэншэмэ тодорхой үгэ хэлэжэ, гэмнэгдэшэдые үмөөрбэ. Дурсагдагша ном соо бодото байдал үнэн зүбөөр бэшэгдэнхэй, ёho гуримда зүриhэн, доромжолhон юуншье тэндэ үгы гэнэ. Энэ ном бэшэ, харин Португалидахи байдал эхэнэрнүүдые доромжолдог, ниитын гурим ёhые доромжолно, — гэжэ тэрэ мэдүүлhэн байна. Эхэнэрнүүд үйлсэдэшье, гэртээшье, ажалдаашье газаашалуулна. Иимэ гутамшаг муухай гурим болюулжа, эхэнэрнүүдые эрэшүүлтэй адли эрхэ сүлөөтэй болгохые зохёолшод уряална.

Орон доторнь, хилын саагуур эрид шанга буруушаалгануудай боложо байhые хэрэгсээнгүй, Лиссабоной засагаархид Португалиин мүнөөдэрэй бодото байдал харуулhан зохёолшодые, хэблэлшэдые сүүдлэхэ оролдолго гаргана.

А. КОЗЛОВ.
(ТАСС).

БУРЯАДАЙ КОМСОМОЛОЙ ОЙДО

Улаан-Үдэдэ районуудай уран hайханай бүлгэмүүдэй харалга hаяхан боложо дүүрэбэ. Улаан-Үдын hургуулинуудай, хүүгэдэй эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд энэ харалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан байна. Урда жэлэйхидэ орходоо энэ жэлэй уран hайханай харалгада Улаан-Үдэ хотын гурбан районуудай түлөөлэгшэд олоор хабаадаа.

Уран бэлигэйнгээ, уран шадабариингаа талаар эдэ артистнууднай нилээд ургаhан байна. Концертнүүдэй программа болон репертуарнууд урда жэлнүүдэйхидэ орходоо үшөө баян болоhон байна.

Железнодорожно районой уран hайханай бүлгэмэйхид түрүү hуури эзэлбэ. Тиихэдэ Октябрьска уран hайханай бүлгэмэй артистнууд хоёрдохи hуурида гараба.

Уран hайханай энэ харалгын жюри Улаан-Үдэ хотын 14-дэхи, 40-дэхи, нэгэдэхи, 20-дохи, 46-дахи hургуулинуудай, 1-дэхи, 2-дохи бусад коллективүүдэй уран бэлиг, шадабарие үндэрөөр сэгнээ.

Уран hайханай түгэсхэлэй харалга май hара соо болохо юм. Районууд дотор болоhон харалга

Буряадай АССР-эй комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаа.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Улаан-Үдын 20-дохи hургуулиин уран hайханай бүлгэмдэ хабаададаг багшанар дуулана. 2. 6-дахи hургуулиин багша И. Ребягин арадай аялгануудые гаргана. 3. Улаан-Үдын 1-дэхи интернат hургуулиин багшанарай хоор.

Ф. СОРОКИН.
Фотонь авторай.

БОТАНИЧЕСКА СААДАЙ 10 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ПРАГА. Дүтэ шадар оршодог Пругоницадахи ехэ парк арбан жэлэй саада тээ эндэ Чехословакиин Наукануудай академиин ботаникын институдай мэдэлдэ үгтэhэн юм. Дэлхэйн элдэб ургамал эндэ суглуулагдаhан байна.

250 гектар талмай дээрэ 4721 сортын, элдэб түрэлэй ургамалнууд таригданхай. Ганса 939 янзын розо сэсэг, тиихэдэ хризантемэ, примула болон бусад сэсэгүүд эндэ олон.

Пругоницкын ботаническа саад соо суглуулагдаhан хада газарта ургадаг ургамалнууд тон олон, ехэ hонирхолтой. Хадалиг ташалангүүдаарнь hөөг бургааhад, элдэб ногоон, 530 янзын сэсэгүүд ургажа байдаг. Тэдэниие уhалхын тула хоолой, соргонууд татагданхай, хадын булагуудтал сорьёлон гаража байхаар түхеэрэгдэнхэй.

Үнгэрhэн арбан жэлэй туршада ботаникын институдай хүдэлмэрилэгшэд Пругоницка саад соо 40 мянга гаран элдэб ургамал тэрэ тоодо мянга гаран модо hуулгаа. 1965 ондо эндэхи эрдэмтэд өөрын питомник байгуулhан юм. Эндэ таригдаhан ургамалнуудаа саад соогоо hуулгадаг. Питомник мүнөө 45 парнигтай, 700 дүрбэлжэн метр талмайтай теплицэтэй. Эндэнь жэл бүри 10 мянга шахуу ургамал ургуулагдадаг.

Пругоницка ботаническа саадай хүдэлмэрилэгшэд шэнжэлгын ехэ ажал ябуулдаг, бусад оронуудай нимэ эмхи зургаануудтай дүй дүршэлөө, hөөгүүдээ, үрэhэ хүрэнгэеэ халан абалсажа байдаг.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

телефон-телеграф-радио

БУДАПЕШТ

БУДАПЕШТДЭ БАЯРАЙ СУГЛААН БОЛОБО

ТАСС

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй байгуулагдаhаар 25 жэлдэ зорюулагдажа, ВСРП-гэй ЦК-гай, ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй хамтын баярай суглаан эндэ болобо. ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Е. Фок, ВНР-эй Гүрэнэй Суглаанай Түрүүлэгшэ А. Апро, ороной партийна, гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэд, олониитын түлөөлэгшэд суглаанда хабаадаhан байна.

ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВСРП-гэй ЦК-гай секретарь К. Немет суглаарагшадай урда үгэ хэлэбэ. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай экономическа харилсаанай хүгжэлтэдэ, СЭВ-эй бүхы ажал ябуулгада ху... сэн түгэс социалис гүрэн — Советскэ Союз түйлай ех... үүргэ дүүргэнэ гэжэ тэр... тэмдэглээ. Аха дүү оронуу... та хододоо туhа хүргэж... баян дүй дүршэлөө дам... жуулдаг байна.

Экономическа Харил... туhалалсалгын Соведэй ажа... ябуулгые ВСРП, Венгри... правительство хододоо үнд... рөөр сэгнэдэг, СЭВ-ые хү... жөөхын тула, социалис... ни нэгэдэлтэ оронуудай жа... саал бэхижүүлхын тула ш... хала бүхы юумэ хэхэ... шиидэнхэй байhанаа мэдү... нэ гэжэ К. Немет тэмдэгл...

РИМ

ИКП-гэй ПОЛИТБЮРОГОЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Демократическа эмхинүүдтэ, политическэ партинуудта, гүрэнэй эмхи зургаануудта эсэргүүгээр фашис, хархис хүсэнүүдэй hүүлэй үдэрнүүдтэ үйлэдэhэн харата муухай ябуулгануудые Италиин Коммунис партиин Политбюро эрид буруушаана. Гэр бүлын hалалга тухай хуулитушаа бүгэдэ нийтын референдумhээ хэдэн үдэр урда тээ орон доторхи байдал бүри шахардуу шанга болгохые hүйдхэлшэд, хархис хүсэнүүд оролдоно гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

Хархис этэгээдүүдэй хар... та ябуулганууд демократ... ческа эмхинүүдтэ, олонии... ажалшадай конституцион... түйлалтануудта тойбо тат... ха байна гэжэ документ со... хэлэгдэнэ.

Һэримжэтэй байжа, хар... хис хүсэнүүдэй харат... ябуулганууудта шууд ша... харюу сохилто хэхые... ИКП-гэй Политбюро оро... демократическа, фашизм... эсэргүү бүхы хүсэнүүды... Италиин бүхы ажалша... уряалба.

ВАШИНГТОН

Амжалтатайгаар бэлдэнэ

ТАСС

«Союз», «Аполлон» гэжэ совет-американ замбуулинай онгосонуудай хамтын ниидэлгэ 1975 ондо хэхэ бэлэдхэлэй программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Хамтын ниидэлгын бэлэдхэлдэ хабаададаг совет, американ мэргэжэлтэдэй, техническэ экспертнүүдэй уулзалга гурбан долоон хоногой турша соо Хьюстондэ (Техас штат) болобо.

«Ниидэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэри түсэбэй ёhoop үнгэргэгдэжэ байна», — гэжэ американ талаhаа проектын техническэ директор Г. Ланни замбуулинай жолоодогдодог онгосонуудай түбтэ болоhон пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

«Хараалагдаhан бүхы асуу... далнуудые уулзалгын үе... хаража үзөөд, ниидэлгэдэ бэ... лэдхэлтэй холбоотой техни... ческэ асуудалнуудаар шуу... ла шиидхэбэринүүдые аба... hан байнабди», гэжэ «Союз — Аполлон» гэhэн програм... бэелүүлэлсэдэг совет тала... hаа проектын техническэ ди... ректор профессор К. Д. Бу... шуев тэмдэглэбэ.

«Бэлэдхэлэй хүдэлмэри... хаража үзэхэдэ, хамтын ни... дэлгэдэ амжалтатай hайнаа... бэлдэбэл, 1975 оной июли... тан багта туршалга хэхэ... бэлэн болохобди гээд найда... жа байhанаа мэдүүлнэб», — гэжэ К. Д. Бушуев хэлээ.

ДАР-ЭС-САЛАМ

Танзаниин ажалшадай зорилгонууд

ТАСС

Социалис общество байгуулгын замда ороhон Танзани энэ зорилгоёо бэелүүлхээр эри- шиидэнги гэжэ ороной президент Джулиус Ньерере мэдүүлээ. Ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэрые тэмдэглэлгэдэ зорюулагдаhан олониитын митинг дээрэ тэрэ үгэ хэлэhэн байна.

Капитализмда эсэргүү тэмсэлээ улам үргэдхэн, манай ороной хүдэлмэришэд, таряашад Ажалшадай hаналаа нэгэдэлгын үдэрые тэмдэглэбэ гэжэ президент мэдүүлээ. Дарлалта мүлжэлгэhөө бүрин сүлөөржэ, ажалайнгаа үрэ ашагладаг болотороо хүдэлмэришэд, таряашад тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ юм гэ... бэ.

Национальна хүгжэлт... хэрэгтэ үргэн ниитэ ар... зониие эдэбхитэйгээр хаба... дуулха шухала гэжэ Дж... лиус Ньерере тэмдэглэ... Хүдөө ажахын үйлэдбэ... hайжаруулха, промышлен... продукци ехээр гаргаха ш... хала гэжэ онсолон зааг... Танганьикын Африкан на... циональна союз (ТАНУ) т... дэг партиин табиhан зори... гонуудые бэелүүлгэдэ ш... габьяата ажалаараа нүлөөл... гээшэ Танзаниин бүхы хү... дэлмэришэдэй, таряашад... уялга болоно гэжэ пре... дент хэлэбэ.

ДАМАСК

ШАНГА СОХИЛТО

ТАСС

Майн 2-то Израилиин хоёр самолёт Хермон хада шадар байрлаhан Сириин сэрэгүүдэй бэхилэлгэнүүдые бомбодохо hэдэлгэ гаргаhан байгаа. Тиихэдэнь, Сириин ПВО-гой частьнууд тэдэ самолёдуудые буудажа унагаагаа.

САР-ай сэрэгэй командованиин мэдээсэл соо тэмдэглэгдэhэнэй ёhoop, энэ үдэрэй туршада Сириин-Израилиин хилэ дээрэ буудалдаан үргэлжэлhэн байна. Сириин сэрэгүүд ехэ буугаар буудажа дайсанай 4 танк, 2 бронетранспортёр, hомо хэрэгсэлнүүдэй склад hандаргаа.

БЕЙРУТ, (ТАСС). Майн 2-то Израилиин самолёт... Ливанай агаарай дайда... хэдэ дахин нэбтэрээ... Аркуб район шадархи... hүүрин тосхонууды... тэрэ буудаа. Амгалан... дундаа шархатаhан... нүүд бии.

Израилиин сэрэгшэд... хилэлгэжэлүүлбэ. Ливанай... рэгүүд ехэ буугаар... байгаа гэжэ зэбсэгтэ... нүүдэй программын... тэ түхагдаhан комми... ке соо хэлэгдэнэ.

БУРЯАДАЙ УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ VII СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

УЛААН ТУГ

Цырен ШАГЖИН — *ТУУЖАҺАА ХЭҺЭГ*

Драматург, уран зохёолшо Цырен Шагжин «Улаан морид» гэhэн туужа бэшэжэ дүүргэбэ. Хүдөө нютагай Дагба гэжэ бишыхан хүбүүнэй хуби заяан тухай энэ туужа соо хэлэгдэнэ.

Революциин урда тээхи Буряад орон. Хүдөөгэй нэгэ баянай адуушан Дагба хүбүүн Дээдэ-Үдэ хото ерэжэ, аха нүхэдэй туhаламжаар хүдэлмэришэдтэй танилсажа, революционно хүдэлөөндэ хабаадалсана.

Энэ туужа 1974 ондо Буряадай номой хэблэлээр ном болгогдон гаргагдахань. Мүнөө энэ туужаhаа нэгэ хэhэг уншагшадай анхаралда табинабди.

ДАГБА унтажа ядаба. Бүхэли hүниндөө иишэ-тиишээ эрьелдэнэ, гүнзэгыгөөр hанаа алдана. «Ямар харюусалгатай, ямар томо хэрэг намда даалгаба гээшэб. Намдаа этигээ хадаал, намда найдаа хадаал иимэ хэрэг даалгаба гээшэ, — гэhэн омогорхол сэдьхэлыень хүдэлгэн унтуулнагүй. — Ай, халаг даа, энээн тухай нүхэдни мэдэнэгүй, Ванька Колька хоёр мэдэнэгүй. Нүхэдгүй гансаараа ябахада, ямар муу гээшэб! Теэд наhатайшуул намда иимэ тон шухала, харюусалгатай хэрэг найдаба ха юм. Энээн тухайдаа, өөрынгөө бүхы хэрэг тухай үетэн нүхэдтөө бүлтыень хэлэжэ үгөө hаам, хүбүүдни дахин намтайгаа нүхэсэдэг, дахин намайгаа хүндэлдэг болохо hэн». Энэ мэтын hанал бодолнуудта эзэлэгдэн, унтаhан үгы хоёрой хоорондо үүр сайтар тэршэлэн хэбтэбэ. Тиин гэнтэ унтажа дурд гээд нюдэеэ нээхэдэнь, алтан наран мандаад, үгаа зохидоор игаан шаража байба. Дагба мэгдэн тэгдэн бодожо, нэн түрүүн Сабидартаа гүйн ерэбэ. «Гээгдэшоогүй бэзэб? — гэhэн hанал түрэжэ, зүрхэнииинь түргэ-түргэн сохино. — Сабидарни үбдөө хамшаглаагүй бэзэ». Теэд Сабидар морининь Дагба нүхэрөө мээхэйгээр үүрhэн угтажа, тэрэнэйнгээ hанаа сэдьхэл заhаба.

— Ши мэдэнэ гүш? Үдэрэй арбан хоёр сагта ши эндээ байха ёhотойш, — гэжэ Дагбын хажууда ерэhэн Семён хэлэбэ.

— Юун, юун гэжэ? — Дагба сошормогоор асууба.

— Яатараа ойлгожо ядабаш. Эзэн-ноён шамтай нэгэ тээшэ ошохо гэбэ. Мүнөө ойлгобо гүш? — гэжэ шоо үзэнги хоолойгоор Семён енгэлэн хэлэбэ.

Дагбын досоо гансата бурхэг-бурүүл болошоно.

— Семён, — гэжэ Дагба тэрээндэ хандаба, — Хаана ошохоо hанаа хаб, ши мэдэнэгүй гүш?

— Хаана ошохо яахаяа эзэн-ноён та хоёр өөhэдөө мэдээ зон бэшэ гүт, — гэжэ Семен харюусаад, бурүү харан эрьелдэшэбэ.

«Арбан хоёр часта, — гэжэ Дагба зосоогоо бодоно. — намайе арбан сагта түрмын хажууда байха гээ хамнай. Теэд эзэмни мэдээ hаа юун болохоб? Али арбан хоёр болотор үрдихэ гээшэ гүб? Түргэн лэ Сабидараа тэргэлхэ байна. Али хүнүүдтэ үгэеэ үгөөд, хэлэhэн үгэдөө хүрэнгүй байжа болохогүй. Үнэн сэхэ ябаха ёhотой гэжэ үбгэн баабаймни hургагша бэлэй. Теэд эдэ хүнүүд hайн хэрэгэй түлөө оролдожо ябаhан хүнүүд ха юм. Семён зосоогоо эдэ хүнүүдэй талада ха юм. Семёной hамган, Егорка, Колька, үнгэрхэдөө бишыхан Танькашье үүдэ нээжэ үгөөгүй ха юм. Эдэнэр барандаа тэдэнэй талада, тиигээд лэ hүүлэй үедэ эдэнэр намда дурагүй болоо. Семен намда ямар түрэл дүтэхэнөөр hанагдадаг хүн болонхойб. Үхэлhөөмни абараа hэн. Хамаагүй, даб дээрээ намда муу hанаад ябаг. Хожом хамаг минии хэрэг үйлые мэдэхэдээ, ондоо болоно бэзэ. Тараненко болоод тэдэнэй нүхэд энэ үнэн хэрэгэй түлөө ямар олон аюул соогуур, ами бэеэ хайрлангүй ябана ха юм. Теэд би хайшан гэжэ, яажа эдэ олон hайн хүнүүдые мэхэлхэ гээшэбиб! Үгы даа, үгы. Тэрэ «арhа мяхыешни хуулахаб» гэжэ намайе хараадаг эзэн-ноён юушье хэжэ, лажашье байг, арhыемнишье хуулажа байг, би хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, намда найдаhан хүнүүдэйнгээ даабари заабол дүүргэхэб».

Дагба мэгдүү түргэнөөр Сабидараа тэргэдэ оруулжа эхилбэ. Үглөөнэй сэбэрхэн hалхи жабар үнхидаhан Сабидар газаа тээшээ, гудамжа тээшэ тэгүүлнэ.

— Шамда арбан хоёр часта гэжэ хэлэнэ бэшэ гүб? Энэ ямар эртэ хаана ошохошни гээшэб? —гэбэ Семён.

— Сабидараа зааха газааруур ябуулхам — гэжэ Семёной урдаhаа сэб сэхэ харан, Дагба хэлэбэ. Теэд досоогоо нигэжэ hанана: «Семён намайе хаана ошохоёо байнаб гэжэ мэдээд байгаа hаа, табиха зүбшөөхэ байгаа ха гү, али үгы гү? Намайе ноёной тагнуулшан гэжэ үзэн ядадаг хадаал магад лэ зүбшөөхэ байhан байгаа».

Тиин Сабидартаа hуужа гудамжада гараhан хойноо, мүнөө хэдэн саг болоожо байhаниие гэртээ харангүй гараба гэжэ досоогоо хүбүүн гэмшэбэ. Заатагүй саг мэдэхэ ёhотойб. Гудамжада ябаhан нэгэ хүнэй, дэргэдэ боожоо татажа, Сабидараа зогсоогоод асууба:

— Хэды саг болоо гээшэб, хэлэжэ үгыт?.

— Сагаа гэртээ мартаалби. — гэжэ тэрэ хүн энеэсгээн харюусаба.

Энэ хүн часы үгы байгаа байна. Мүнөө hайн хубсаhатай хүнэй дэргэдэ зогсожо асуухадань, тэрэ хүниинь Дагбын урдаhаашье харангүй, тогтон байнгүй ябадалаа үргэлжэлүүлнэ. Дагба тэргэhээ буугаад, тэрэ хүнэй хойноhоо гүйн ошожо:

— Хэды саг болооб, хэлэжэ хайралыт — гэжэ гүйба.

— Би мэдэнэгүйб, — гэжэ тэрэ хүн саашаа алхална.

— Ахай-ноён, би Баташевта алба хэдэг хүнби. Заатагүй саг мэдэхэ ёhотойб. Хэлэжэ хайрлыт даа, — гэжэ дахин гүйба.

Тэрэ хүн зааха зөөлэржэ карман сооhоо часыгаа гарган:

— Арбадахи час ябажа байна, хори минутагүй арба, — гэжэ хэлээд, часыгаа карман даа хэжэ, дээгүүр харан саашаа гэшхэлбэ.

Дагба сошобо, мэгдэбэ. Гээгдэхээ байнаб гэжэ бодоод, эрье өөдэ мориёо боожынгоо жолоогоор шабхуурдаад абахадань, Сабидар hэрд гэжэ хүнгэхэнөөр хүлнүүдээ дээгүүр хаян, hалхи hүрин, түргэн гэгшээр hайбарлан хатарба.

Энэ үглөөгүүр хотын гудамжада хүн зон олон. Ганса нэгээрээшье, hүрэг-hүрэгөөрөөшье Жара нүхэнэй дэргэдэхи ехэ талмай тээшэ алхалнад. Мүн тэргэтэй моритой хүнүүд ойро дүтын нютаг деревнинүүдhээ олоороо ерэнэ. Юрэдөөл hонихон лэ, шууяатайл үдэр болохо гэжэ байба. «Бурхан зайлуул, хэрэг ажалнаил бүтэсэтэй hайн үнгэрhэй даа, — гэжэ хүбүүн бодоно. — Магад энэ хэрэгымни эзэн ноён мэдэншьегүй үнгэржэ болохо. Түрмэhөө холо гудамжын буланда байхадамни, хүн намайе обёоржо харахагүй ха юм. Энэ хэрэгээ дүүргээд хотын талмай дээрэшье ошожо магадби. Үгы, теэд эзэмни арбан хоёр сагта гэртээ хүлеэгээд байхаб гэжэ захираа hэн бэлэй».

Энээхэн лэ гудамжын буланда байха гэhэн байгаа ёhотой. Хүнэй нюдэнhөө холо зохид газар байна. Тугаар hаяхан яаража, мэгдэжэ ябаhан Дагбада, мүнөө эндэ хүлеэжэ байхань тон удаан шэнгеэр hанагдаба. «Яагаа үни удаан болоно гээшэб! Али, магад, гээгдэжэ ерэбэ гээшэ гүб? Үгы теэд арбан сагта ерэхэ гээ хамнай. Наратай сэлмэг үдэрэй эхилжэ байбашье, нимгэн хүүртиг үмдэhэн хүбүүн дааража эхилбэ. Дагба тэргэhээ буужа, Сабидарайнгаа хажуугаар хатаржа оробо. Мүнөө даараhан жэхыhэн бэень нэгэ бага дулаасахадал гэбэ. Иигэжэ байтарнь, булангай саанаhаа сула hайн хубсаhатай, үндэр томо бэетэй хүн түргэ түргэн алхалан, тэрэнэй урдаhаа сэб сэхэ ерэбэ. «Ноён-ахай, хэлэжэ үгыт, хэдэн саг болооб?» — гэжэ Дагбын асуухада, тэрэ хүн харюу хэлэнгүй тэргын хажууда ерэжэ зогсоод, баруун хүлөө үргэжэ тэргэдэ hуухаар забдаба.

— Ноён-ахай, энэ тэргэ дээрэ hуужа болохогүй, энэтнай... Энэтнай... ондоо хүнэй тэргэ! — гэжэ Дагба ухаа алдаба.

— Бу шууя. Намайе хүлеэжэ байна ха юмши, — гэжэ тэрэ хүн шэрүүнээр хэлэбэ.

Иимэ юумэ болохо гэжэ хүлеэгээгүй байhан хүбүүн сошобо, гайхаба. Иимэ hайн хубсаhатай, баян ноён шэнги хүниие түрмэ сооhоо гараа гэжэ этигэхээр бэшэ байба.

— Тэргэ дээрэhээмни буугты, би хүниие хүлеэжэ байнаб. — гэбэ Дагба.

— Зай, hуу наашаа түргэн. Ай, тэрэ үбгэн баабайн гааhан намайе эндэ ерэхэ гээ гэжэ хэлэхээ мартаад байгаалби, — гэбэ.

Дагба харбаhан hомон шэнги түргөөр тэргынгээ урдахи hандай дээрэ hүрэн hуугаад, боожынгоо жолоо барижа асууба:

— Хайшаа ябахабиб?

— Баруулжаа. Энээхэн булан тойроод орхи. Үшөө тээ тэрэ булангай саадахи гудамжада ошохош, — гэжэ тэрэ хүн заабарилан, иишэ тиишэнь хотируулан нэгэ гудамжаhаа, нүгөө гудамжада оруулан ябуулна.

— Ноён-ахай, хаана таниие абаашаха хүнбиб, хэлэжэ үгыт даа? Тэрэ манайхинай суглардаг базаарай гудамжа абаашахам гү? — гэжэ Дагба мэгдэн асууна.

— Бэрхэш, Дагба, бэрхэш. Зүб харгыгаар ябанаш.

Энэ хүнэй хэлэhэн үгэнүүд Дагбада ямар түрэл дүтэхэнөөр дуулдаба. Дагбын досоо наран гараhан мэтэ боложо, энэ харюусалгатай шанга байдалаашье мартаба.

— Иихэдээ ши Иван ахай ха юмши! Яахадаа танибагүй гээшэбиб? Тэнэг! — гэжэ Дагба хашхаран, хойноо повозко соо hууhан хүн тээшэ эрьелдэбэ.

— Иван ахай, хэды соо шамайе бэдэрээ гээшэбиб. Шамтай хэлсэхэ, хөөрэлдэхэ юумэн намда тон олон. Иван ахай, энэ полициин үмдэдэг ялагар шагтатай хүүртиг үмдөөд ябана гэжэ бү гайха. Энээнhээ хойшо би тэрэ Баташевта алба хэхэгүйб. Иван ахай, би шамтайгаа хамта ябахаб. Зай гү?

— Ши аргаахан, аргаахан дуу гара. Бидэ хоер үшөө уулзахабди. Садатараа хөөрэлдэхэбди.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

ТЕЛЕВИДЕНИ

Майн 7-hoo 12 болотор

ВТОРНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Революциин радио» — телевизионно документальна фильм. 18.30 — «Загаhашан ба загаhахан тухай ульгэр» гэhэн мультфильм үхибүүдтэ харуулагдаха. 19.00 — Телепанорама. 19.20 — «Эд бараа — арад зондо» гэhэн дамжуулга. 20.05 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 20.25 — Инструментальна хүгжэмэй концерт. 20.55 — «Габшагай хоёр hара» — хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 21.25 — Соносхолнууд. 21.30 — Уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 17.35 — Дамжуулгын программа. 17.40 — Телепанорама. 18.00 — «Байгалай шэмэг» гэhэн телевизионно журнал (буряадаар).

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Радиогой хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан концерт Союзүүдэй байшангай Колонно зал сооhоо дамжуулагдаха. (үнгэтэ). 20.30 — 20.40 — Забhарлалга. 20.40 — «Огоньки» уран hайханай фильм. (үнгэтэ). 22.00 — Фигурна hолжоролгоор мастернүүд шадабаряа харуулха (үнгэтэ). 22.40 — «Тамбовско областиин угтамжын түсэб бэелүүлэгдэнэ». Дамжуулгада КПСС-эй Тамбовско обкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Черный хабадалсаха. 23.25 — Сэрэгшэдэй захилаар концерт. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — Хоккейгээр СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө түгэсхэлэй мүрысөөн «Сокольники» гэжэ спортын байшангhаа дамжуулагдаха (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Вызываем огонь на себя» — уран hайханай телевизионно фильмын 4-дэхи сери. 20.35 — «50 жэлэй туужа бэшэг». «1945 он».

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

ЧЕТВЕРГ, 9 ИЛАЛТЫН ҺАЙНДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.55 — Дамжуулгын программа. 11.00 — «Факел». «Илалтын хүбүүд» — hайндэрэй программа. 11.40 — Илалтын hайндэртэ зорюулагдаhан концерт — амаршалга.

«Орбита». 13.05 — hүүлэй hонин. 13.10 — «Алёнушка ба солдат» — мультфильм. 13.30 — «Мүнөөдэр — Илалтын үдэр» СССР-эй Оборонын министрэй орлогшо, ПВО-гой сэрэгүүдэй ахамад командалагша, Советскэ Союзай маршал П. Ф. Батицкий үгэ хэлэхэ. 13.45 — «Освобождение» — киноэпопея. «Огненная дуга» — нэгэдэхи фильм. 15.15 — 15.25 — Забhарлалга. 15.25 — «Освобождение» — киноэпопея. «Прорыв» — хоёрдохи фильм. 16.55 — А. Скрябин. Фортепьяанын концерт. 17.20 — «Написано войной». 17.50 — Фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ баатараар унагшадай мүнхэ дурасхаалай минута. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Боевые спутники мои» — киноконцерт. 20.30 — 20.40 — Забhарлалга. 20.40 — «Дайнай жэлнүүдэй дуунууд» — мультфильм. 21.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат! «Арарат» (Ереван) — «Динамо» (М). Ереванhаа дамжуулагдаха. 22.45 — «Ига-иволга» — телевизионно уран hайханай фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха.

ПЯТНИЦА, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — hүүлэй hонин. 13.10 — «Орлёнок» телестудиин концертнэ залhаа hургагшадта зорюулагдаhан программа дамжуулагдаха (үнгэтэ). 13.50 — «Газар дээрэ мүр» — мультфильм. 14.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 15.00 — 15.10 — Забhарлалга. 15.10 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 15.40 — Эстрадын концерт (үнгэтэ). 16.50 — «Освобождение» — киноэпопея. «Направление главного удара» — гурбадахи фильм. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Совет дуунай концерт. 20.15 — 20.25 — Забhарлалга. 20.25 — Кинопанорама. 21.55 — А. Глазуновой «Раймонда» гэжэ телевизионно фильм-балет түрүүшынхеэ харуулагдаха. (үнгэтэ). 23.10 — «Наполовину всерьёз» — телевизионно богони зүжэгүүдэй театр. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Днепр» (Днепропетровск). «Динамо» стадион дээрэhээ дамжуулагдаха.

СУББОТО, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — hүүлэй hонин. 13.10 — «Хүгжэмтэ киоск». 13.40 — «Светлячок» — мультфильм (үнгэтэ). 13.50 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 14.50—15.00 — Забhарлалга. 15.00 — Мультфильмнүүдэй программа. 15.25 — «Очевидное невероятное». 16.25 — «Освобождение» — киноэпопея «Битва за Берлин» — дүрбэдэхи фильм. «Последний штурм» — табадахи фильм. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Сэнхир галханай» хуудаhануудаар». 20.15 — 20.25 — Забhарлалга. 20.25 — «Хүлеэгдээгүй айлшан» — уран hайханай фильм. 22.00 Баскетболоор уласхоорондын мүрысөөн. СССР — США. Эрэшүүл. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Түбэй стадионой спортын байшангhаа дамжуулга хэгдэхэ. 23.30 — Уншагшадай бэшэгүүдээр зохёогдоhон хүгжэмтэ программа. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 15.00 — «Манай айлшан» — концерт. 15.40 — «Я люблю тебя, жизнь!» — концерт.

ВОСКРЕСЕНИ, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Чудо-тыква» — куклануудай фильм үхибүүдтэ харуулагдаха. 18.35 — Телепанорама. 18.55 — Классическа хүгжэмэй концерт. 19.25 — Хоца Намсараевай 85 жэлэй ойдо. 20.10 — Киножурнал. 20.20 — «Пропагандистнар болон шагнагшадта туhаламжа» гэhэн дамжуулга. 20.40 — Киноочерк. 21.00 — «Түрүү дүй дүршэлые — хүдөө нютагуудта» (буряадаар). 21.20 — Соносхолнууд. 21.25 — Уран hайханай фильм. 23.00 — «Блантерай дуунууд» гэhэн фильм-концерт.

«Орбита». 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Танай гэртэ» — хүгжэмтэ программа. 20.00 — «Озеро студёное, лаское» — телевизионно документальна фильм. 20.15 — 20.25 — Забhарлалга. 20.25 — Уласхоорондын панорама. 21.00 — «Песня далёкая и близкая». 21.30 — Чехословакиин Социалис Республикын телевидениин концерт.

ПРАВДА БУРЯТИ...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУЛЕЕВ.

Типография управления, по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-02397. Заказ № ...